

Powszechny

Dziennik praw krajowych i rządowych

dla

kraju koronnego Galicyi i Lodomeryi z Księstwami
Oświęcimskiem i Zatorskiem tudzież z Wielkiem
Księstwem Krakowskiem.

Część XV.

Wydana i rozesłana dnia 27. Sierpnia 1851.

Allgemeines

Landes - Gesetz- und Regierungsblatt

für das

Kronland Galizien und Lodomerien mit den Herzogthümern Au-
schwitz und Zator und dem Großherzogthume Krakau.

XV. Stück.

Ausgegeben und versendet am 27. August 1851.

Jahrgang 1851.

Cesarskie rozporządzenie z dnia 15. Maja 1851,

(w Dzienniku praw państwa część XXXVIII. nr. 124., wydana w wydaniu wyłącznie niemieckim: 22. Maja 1851, w wydaniu niniejszem dwujęzykowym: dnia 11. Czerwca 1851),

mocą którego wydany zostaje przepis w przedmiocie kwaterowania wojska, dla wszystkich krajów koronnych, z wyjątkiem Pogranicza wojskowego.

Zważywszy naglącą potrzebę uregulowania w sposobie stosownym przepisów o kwaterowaniu wojska, zatwierdzam na wniosek Moich Ministrów spraw wewnętrznych i wojny, i za poradą Mojej Rady Ministrów, tudzież po wysłuchaniu Rady Stanu, załączony przepis o kwaterowaniu wojska, podług którego postępować należy we wszystkich krajach koronnych, z wyjątkiem Pogranicza wojskowego od 1. Czerwca 1851, i wykonanie takowego, polecam Moim Ministrom spraw wewnętrznych, wojny i finansów, każdemu w swoim obrębie.

Franciszek Józef m. p.

Bach m. p.

Csorich m. p.

Przepis o kwaterowaniu wojska.

R o z d z i a ł I.

Postanowienia ogólne.

§. 1. Rozdzielenie wojska do pojedynczych krajów koronnych zarządzane będzie przez najwyższe dowództwo wojskowe.

Obowiązkiem jest władz wojskowych, oznaczyć rozłożenie wojska wewnątrz każdego kraju koronnego i w każdej pojedynczej stacyi, w porozumieniu z politycznymi władzami administracyjnymi; przyczem należy wzgląd mieć na przedstawienia tychże, zgodne z celem wojskowym.

§. 2. Kierunek spraw kwaterunkowych, należy do politycznych władz administracyjnych. Te winny wydawać odnoszące się do tych czynności rozporządzenia, i takowe w razie potrzeby środkami przymusowemi do skutku doprowadzić. W szczególności winne są czuwać nad wypełnieniem obowiązków, w tym względzie na gminy przypadających, i według okoliczności zarządzać, co potrzeba. Zażalenia wydarzające się, rozstrzygać winny też same władze administracyjne, w przepisanej drodze instancyi.

Kaiserliche Verordnung vom 15. Mai 1851,

(im Reichs-Gesetzblatte, XXXVIII. Stück, No. 124, ausgegeben in der deutschen allein-Ausgabe am 22. Mai 1851, in der gegenwärtigen Doppel-Ausgabe am 11. Juni 1851),

mit welcher eine Vorschrift über die Einquartierung des Heeres für alle Kronländer, mit Ausnahme der Militärgrenze erlassen wird.

Bei der dringenden Nothwendigkeit, die Vorschriften über die Einquartierung des Heeres auf eine angemessene Weise zu regeln, habe Ich über Antrag Meiner Minister des Innern und des Kriegswesens, und über Einrathen Meines Ministerrathes nach Anhörung des Reichsrathes die beiliegende Vorschrift über die Einquartierung des Heeres, welche in allen Kronländern, mit Ausnahme der Militärgrenze, vom 1. Juni 1851 an zu beobachten seyn wird, zu genehmigen und Meine Minister des Innern, des Krieges und der Finanzen, jeden in seinem Bereiche, mit deren Vollziehung zu beauftragen befunden.

Franz Joseph m. p.

Bach m. p. Esorich m. p.

Vorschrift über die Einquartierung des Heeres.

Erster Abschnitt.

Allgemeine Bestimmungen.

§. 1. Die Vertheilung der Truppen in die verschiedenen Kronländer wird von dem Allerhöchsten Armee-Ober-Kommando angeordnet.

Den Militärbehörden liegt ob, die Verlegung der Truppen im Inneren jedes Kronlandes und in jeder einzelnen Station im Einvernehmen mit den politischen Verwaltungsbehörden zu bestimmen, und es sind hiebei die von den letzteren geltend gemachten, mit den militärischen Zwecken vereinbarlichen Rücksichten zu beachten.

§. 2. Die Leitung des Einquartierungs-Geschäftes steht den politischen Verwaltungsbehörden zu. Diese haben die darauf bezüglichen Anordnungen zu treffen, und denselben nöthigenfalls durch Anwendung von Zwangsmitteln Vollzug zu verschaffen. Insbesondere haben sie die Gemeinden in der Erfüllung ihrer dießfälligen Verpflichtungen zu überwachen, und nach Erforderniß das Geeignete zu verfügen. Ueber vorkommende Beschwerden entscheiden die Verwaltungsbehörden im vorgeschriebenen Instanzenzuge.

Jeżeli zażalenia takowe wymierzone są przeciw osobom wojskowym, władze polityczne winny pomocy szukać u właściwych komend wojskowych, w miarę, o ile takie zażalenia są uzasadnione.

§. 3. Kwaterunek jest, albo

a) trwały, albo

b) przechodowy (przechód).

Trwały jest wtenczas, jeżeli umieszczenie żądane jest najmniej na ćwierć roku naprzód (§. 43.); każdy inny kwaterunek uważany być ma za przechód.

§. 4. Dla przechodów należy wyznaczyć właściwe gościńce wojskowe, stacje południowe i nocne i dla każdej potrzebne obwody kwaterunkowe, r. p. mniejsze dla przechodów zwykłych, większe dla przechodów nadzwyczajnych.

§. 5. Do dalszego obwodu należy kwaterować dopiero wtedy, jeżeli potrzeba umieszczenia za wielką jest na mniejszy obwód, lub jeżeli tenże obwód bez tego już za nadto obciążonym został.

§. 6. Według tej samej zasady należy postępować przy kwaterunkach potrzebnych poza gościńcem wojskowym.

§. 7. Tak w pojedynczych gminach tego samego obwodu kwaterunkowego, jako też w każdej gminie z osobna, należy przy kwaterowaniu postępować po kolei.

Zażalenia przeciw nieprawnemu rozdziałowi kwaterunku, tak między gminy tego samego obwodu kwaterunkowego, jakoteż wewnątrz gminy, rozstrzygać mają władze polityczne administracyjne.

§. 8. Każda gmina obowiązana jest, stosownie do niniejszego rozporządzenia, dostarczyć pomieszczenia wraz z innymi potrzebami oddziału wojska, który jej, podług jej możliwości umieszczenia takowego, przydzielony zostanie.

§. 9. Jeżeli oddział przydzielony, lub część tego może być umieszczona w koszarach, lub, wedle zdania właściwej władzy administracyjnej, w mogących być użytymi budynkach rządowych, wówczas nie należy żądać od gminy innego pomieszczenia dla niego.

§. 10. Do kwaterunku wojska należy wybierać szczególnie miejsca, gdzie się znajdują koszary lub podobne do nich lokalności; pominąć takowe miejsca można tylko wtenczas, jeżeli rozkład wojska w nich, dla ważnych powodów wojskowych, uskutecznić się nie da.

Sind die Beschwerden gegen Militärpersonen gerichtet, so haben die politischen Behörden bei den kompetenten Militär-Kommanden nach Maßgabe der Grundhaltigkeit solcher Beschwerden Abhilfe in Anspruch zu nehmen.

§. 3. Die Einquartierung ist entweder:

a) dauernd, oder

b) vorübergehend (Durchzug).

Die erstere tritt dann ein, wenn die Unterkunft wenigstens auf ein Vierteljahr in vorhinein gefordert wird (§. 43); jede andere Einquartierung ist als Durchzug zu behandeln.

§. 4. Zum Behufe der Durchzüge sind die eigentlichen Militär-Durchzugsstraßen, die Mittags- und Nachtstationen, und für jede die erforderlichen Einquartierungs-Bezirke, und zwar ein engerer für den gewöhnlichen, und ein weiterer für einen ungewöhnlichen Bedarf festzustellen.

§. 5. Der weitere Einquartierungsbezirk soll bei der Einquartierung nur in dem Falle in Anspruch genommen werden, wenn der Bedarf der Unterkunft für den engeren zu groß ist, oder der letztere Bezirk schon zu sehr belastet wurde.

§. 6. Nach dieser Grundlage ist auch bei der außerhalb der Militär-Durchzugsstraße benötigten Einquartierung vorzugehen.

§. 7. Es ist sowohl zwischen den einzelnen Gemeinden eines Einquartierungs-Bezirkes, als im Inneren jeder Gemeinde eine entsprechende Reihenfolge bei der Einquartierung festzuhalten.

Ueber Beschwerden gegen ungehörige Vertheilung der Quartierlast, sowohl unter den Gemeinden ein und desselben Bequartierungsbezirktes, als im Inneren der Gemeinden selbst, entscheiden die politischen Verwaltungsbehörden.

§. 8. Jede Gemeinde hat die nöthige Unterkunft sammt Nebenerfordernissen für die mit Rücksicht auf den Fassungsraum, ihr zuzuweisende Truppenabtheilung nach Maßgabe dieser Verordnung beizustellen.

§. 9. Kann die zugewiesene Truppe, oder ein Theil derselben in Kasernen, oder in hiezu nach dem Ermessen der zuständigen Verwaltungsbehörde verwendbaren Staatsgebäuden untergebracht werden, so findet für dieselbe kein Anspruch auf die Beistellung einer anderen Unterkunft an die Gemeinde Statt.

§. 10. Zur Einquartierung von Truppen sind vorzugsweise Orte, wo sich Kasernen oder Quasikasernen befinden, zu wählen; dieselben können nur dann übergangen werden, wenn die Verlegung von Truppen dahin, aus wichtigen militärischen Rücksichten unthunlich ist.

§. 11. Zostawiona jest wolność gminom na pomieszczenie wojska i koni służbowych obrócić osobne budynki, i na ten cel budować lub wyszukać koszary, kwazy-koszary, izby na czynsz wojskowy, stajnie i t. p.

Nawet osoby prywatne mogą, w porozumieniu z gminami, zbudować koszary, kwazy-koszary, izby na czynsz wojskowy, stajnie i t. p., czyli to w celu uwolnienia siebie samych od kwaterunku, czyli też w celu pobierania renty z tych zakładów.

Jeżeli lokalności podobne, zbudowane zostały umyślnie dla pomieszczenia wojska, wówczas nie należy takowych policzyć między te lokalności, które według §. 20-go służyć mają za podstawę przy rozkładzie kwaterunku wojskowego.

W miejscach, gdzie się znajdują lokalności, umyślnie na pomieszczenie wojska poświęcone, i do tego stosowne należy przedewszystkiem takowe na ten cel obracać.

Toż samo może się dzieć w całym obwodzie, lub w całym kraju koronnym; wolno też na ten cel utworzyć fundusze kwaterunkowe.

§. 12. W razie kwaterunku trwałego (§. 3.), zostawiony jest gminie wybór, czy swoje koszary chce zaopatrzyć potrzebnymi sprzętami, takowe utrzymywać, czyścić i uszkodzone zastąpić, i przyjąć na siebie opał i oświetlenie, lub nie. W tym ostatnim przypadku, zarząd wojskowy winien wziąć to na siebie, a zachodzące w takim razie stosunki prawne, należy zawsze ustanowić w kontraktach piśmiennych.

§. 13. Zarząd wojskowy, ma prawo trzymania według potrzeby markietanów we wszystkich koszarach, przez wojsko zaległych i rządowi należących. Wszelako takowi winni być pomieszczeni wewnątrz koszar, i nie mogą żywności i napojów, które im trzymać wolno, sprzedawać, ani na ulicę, ani też dla gości siedzących ze stanu cywilnego.

Co do koszar, zbudowanych przez gminy lub osoby prywatne, stanowi miarę zawarty kontrakt najmu.

§. 14. Wojskowość nie może nigdy żądać pomieszczenia i potrzeb innych wprost od posiadacza budynku lub gruntu, lecz winna stosować żądanie swoje zawsze do przełożonego gminy, o ile nie zachodzi pośrednictwo politycznych władz administracyjnych.

Gmina obowiązana jest wybrać lokalności, wymienić takowe oddziałowi wojskowemu, i wskazać drogę do kwater nawet w razie potrzeby przez przewodników.

§. 15. Wojskowość jest obowiązana przyjąć pomieszczenie i inne potrzeby poboczne, przez gminę jej wskazane, niniejszemu przepisowi odpowiednie.

§. 11. Den Gemeinden steht es frei, für die Unterbringung der Truppen und der Dienstpferde eigene Gebäude zu widmen, und für diesen Zweck Kasernen, Quasikaserne, Militärzinszimmer, Stallungen u. s. w. zu erbauen oder auszumitteln.

Auch Private können im Einverständnisse mit den Gemeinden Kasernen, Quasikaserne, Militärzinszimmer, Stallungen u. s. w. errichten, sei es in der Absicht, sich selbst von der Militär-Quartierung zu befreien, oder eine Rente aus diesen Anstalten zu beziehen.

Sind solche Lokalitäten zum Behufe der Militär-Unterbringung eigens erbaut worden, so sind dieselben jenen Räumlichkeiten nicht beizuzählen, welche nach §. 20 bei Vertheilung der Militär-Bequartierung zur Grundlage zu dienen haben.

In Orten, wo zur Unterbringung des Militärs eigens gewidmete und dazu geeignete Räume bestehen, müssen dieselben vorzugsweise benützt werden.

Das Gleiche kann für den Umfang ganzer Bezirke oder auch eines Kronlandes stattfinden, und es ist zu solchem Ende die Bildung von Bequartierungsfonden gestattet.

§. 12. Bei der dauernden Einquartierung (§. 3) hat die Gemeinde die Wahl, ob sie ihre Kasernen mit den erforderlichen Einrichtungsstücken versehen, und deren Erhaltung, Reinigung und Nachschaffung, sowie die Beheizung und Beleuchtung übernehmen will oder nicht. Im letzteren Falle geschieht dieß von der Militär-Verwaltung und sind in solchem Falle die gegenseitigen Rechtsbeziehungen jederzeit durch schriftlichen Vertrag festzustellen.

§. 13. Der Militär-Verwaltung steht frei, in allen vom Militär belegten, dem Staate angehörigen Kasernen, Marktender nach Erforderniß zu halten. Diese müssen jedoch im Inneren der Kaserne untergebracht seyn, und dürfen die Feilschaften und Getränke, zu deren Führung sie befugt sind, weder über die Gasse, noch an sitzende Gäste aus dem Zivilstande verkaufen.

Bei Kasernen, welche von den Gemeinden oder Privaten errichtet sind, gibt der abgeschlossene Miethvertrag die Richtschnur.

§. 14. Das Militär hat die Anforderung zur Beistellung der Unterkunft sammt Nebenerfordernissen nie unmittelbar an einen Gebäude- oder Grundbesitzer, sondern in sofern nicht die Vermittlung der politischen Verwaltungsbehörden eintritt, stets an den Gemeindevorsteher zu stellen.

Die Gemeinde hat die Räumlichkeiten auszuwählen, sie der Truppenabtheilung zu bezeichnen, und die Zuweisung in die Quartiere nöthigen Falls durch Begebung von Wegweisern zu bewerkstelligen.

§. 15. Das Militär ist gehalten, die ihm von der Gemeinde bezeichnete und dieser Vorschrift entsprechende Unterkunft sammt Nebenerfordernissen anzunehmen.

§. 16. Przełożony gminy winien wykonać żądanie wojskowości co do kwaterunku, nawet i wtenczas, gdyby uważał takowe, za przewyższające miarę prawną, jeżeli komendant oddziału obstaje przy swoim żądaniu: w przeciwnym razie ma prawo użycia środków przymusowych.

Wszelako wolno jest gminie wnieść zażalenie swoje do przełożonej władzy politycznej.

§. 17. Gmina winna żądaniu kwater od niej wymaganych, zadosyć uczynić wewnątrz gminy, i uczynić rozkład w miarę przepisów prawnych.

Obowiązaną jest zawrzeć potrzebne kontrakty z najmu lub dostawy z pojedynczymi właścicielami domów, i czuwać nad ich dopełnieniem.

Również ma prawo dla pomieszczenia wojska żądania stosownych i stojących do dyspozycji lokalności, nawet w razie potrzeby środkami, których użycie prawnie jest dozwolone, w którym to razie odwołanie się do władzy wyższej nie wstrzymuje wykonania jej rozporządzeń.

§. 18. Ażeby zapobiedz trudnościom przy kwaterowaniu przechodów wojska i w dostawie innych potrzeb, należy dotyczące gminy o przechodzie zawczasu uwiadomić.

§. 19. Obowiązek dostarczenia kwatery w naturze cięży na posiadaniu domu, a względnie na posiadaniu innych lokalności, mających się dostarczyć.

§. 20. Podstawą kwaterunku jest stosownie do tego przepisu, przestrzeń zdolna i gotowa do pomieszczenia: dochodzić takowej i utrzymywać ją w ewidencji, jest rzeczą władz politycznych.

§. 21. Następujące miejsca wolne są od kwaterunku tak ciągłego, jako też przechodowego:

- 1) wszelkie budynki i mieszkania dworu cesarskiego;
- 2) budynki i mieszkania posłów zagranicznych;
- 3) wszelkie budynki rządowe i miejscowości, najęte na rzecz służby rządowej, o ile bez takowych obejść się nie można, według zdania zwierzchności rządowej, od której zawisła gałęź administracyi, mająca pod sobą tenże budynek; wszelako nie należą do tej liczby budynki, znajdujące się na dobrach rządowych i na dobrach funduszów publicznych należące prawem własności rządowi i funduszom;
- 4) miejscowości urzędowe władz gminnych,
- 5) miejscowości, poświęcone jawnej służbie bożej, zakłady publiczne poświęcone naukom, kształceniu, wychowaniu, pielęgnowaniu chorych i dobroczynności;

§. 16. Der Gemeindevorsteher hat eine Quartieranforderung des Militärs selbst dann, wenn er sie für das gesetzliche Maß überschreitend hielte, in Ausführung zu bringen, sobald der Truppentommandant auf seiner Anforderung beharrt, widrigens dieser zur Anwendung von Zwangsmaßregeln berechtigt ist.

Es steht aber der Gemeinde frei, ihre Beschwerde bei der vorgesetzten politischen Behörde anzubringen.

§. 17. Die Gemeinde hat die an sie gestellte Quartierforderung im Inneren der Gemeinde zur Vollziehung zu bringen und die Vertheilung nach Maßgabe der gesetzlichen Vorschriften vorzunehmen.

Sie hat nach Erforderniß die nöthigen Mieth- oder Beistellungsverträge mit den einzelnen Hausbesitzern abzuschließen und für deren Erfüllung Sorge zu tragen.

Sie ist berechtigt, nöthigen Falls selbst mit Hilfe der ihr gesetzlich zu Gebote stehenden Mittel, ohne daß eine vorgebrachte Berufung einhaltende Wirkung hat, zu der Unterbringung der Truppen die hierzu geeigneten und verfügbaren Räumlichkeiten in Anspruch zu nehmen.

§. 18. Um Anständen bei der Einquartierung der Durchzüge und bei der Bestimmung der Nebenerfordernisse zu verhüten, sind die Durchzüge der betreffenden Gemeinde stets bei Zeiten bekannt zu geben.

§. 19. Die Verpflichtung zur Natural-Einquartierung haftet auf dem Hausbesitze und rücksichtlich auf dem Besitze der übrigen beizustellenden Räumlichkeiten.

§. 20. Die Grundlage der Einquartierung ist der nach dieser Verordnung verfügbare geeignete Fassungsraum, für dessen Erhebung und Evidenthaltung die politischen Behörden Sorge zu tragen haben.

§. 21. Folgerde Räume dürfen weder bei dauernder Einquartierung noch bei Durchzügen der Truppen zu deren Unterbringung in Anspruch genommen werden:

1. alle Gebäude und Wohnungen des kaiserlichen Hofes;
2. die Gebäude und Wohnungen der fremden Gesandtschaften;
3. alle Staatsgebäude und die zum Behufe des Staatsdienstes gemietheten Räume, sofern selbe nach dem Ermessen der Staatsbehörde, von welcher der Dienstzweig, dem das Gebäude zugewiesen ist, abhängt, nicht entbehrlich sind; jedoch sind die auf den Staats- und öffentlichen Fondsgütern bestehenden, dem Staate und den Fonden als Grundeigenthümer gehörigen Gebäude hierunter nicht begriffen;

4. die Amtsräume der Gemeindebehörden;

5. die dem öffentlichen Gottesdienste, den öffentlichen Unterrichts-, Bildungs-, Erziehungs-, Kranken- und Wohlthätigkeits-Anstalten gewidmeten Räume;

- 6) więzienia, domy kary i poprawy;
- 7) klasztory panińskie; w innych zaś klasztorach owe miejscowości, które stosownie do rzeczywistej potrzeby, klauzurą wewnętrzną muszą być zamknięte;
- 8) oprócz wspomnianej w 10-m punkcie izbie mieszkalnej także miejscowości potrzebne nieodzownie do czynności urzędowych i duchownych, plebanów i duchowieństwa wyższego wszystkich wyznań, przez państwo uznanych;
- 9) miejscowości tak własne jak najęte, a według uznania władzy pocztowej wymagane mocą przepisów do pełnienia służby pocztowej;
- 10) dla każdego dotkniętego kwaterunkiem, przynajmniej jedna izba mieszkalna i miejscowości, uznane za koniecznie potrzebne do bezpośredniego zarobku jego.

W miejscach, w których budynki mieszkalne wszystkie lub większa ich część, jedną izbę tylko mają, żołnierz zakwaterowany, winien dzielić tę izbę wspólnie z gospodarzem.

§. 22. W razie najgwałtowniejszej potrzeby, można każdą stosowną miejscowość użyć na czas potrzeby do kwaterowania wojska, mając wszelako wzgląd na jej właściwe przeznaczenie.

§. 23. Wolno jest każdemu, przydzielonych mu na kwatery oficerów, żołnierzy prostych, dalej konie i t. p., umieścić stosownie swoim kosztem w innych lokalnościach, położonych w tem samym miejscu, a w większych zaś miastach, położonych w tym samym obwodzie, do którego kwaterek jest przeznaczony; co wszelako nie uwalnia zastępcę od obowiązków na nim samym ciążących.

§. 24. Wojskowy, lub urzędnik wojskowy, pobierający kwaterowe, winien jest w razie kwaterunku ciągłego, sam sobie za to nająć mieszkanie.

§. 25. Familije pozostałe po wyruszających oficerach, urzędnikach i stron wojskowych, tudzież żołnierzach, niżej od felwebla stojących, nie mają prawa żądania kwatery według tego przepisu; wszelako zaopatrzenie ich na mocy przepisów wojskowych w tym przedmiocie istniejących, pozostaje w swej mocy.

§. 26. Jeżeli wojsko potrzebuje w marszu przewodników lub pościągów, w ówczas gminy takowych dostarczyć są obowiązane.

R o z d z i a ł II.

● należytościach i wynagrodzeniu przy przechodach.

A. i B. §. 27. W dołączonych wykazach A. i B., widzieć można należytości, których wojsko tak pod względem umieszczenia, jakoteż innych potrzeb, żądać ma prawo.

6. die Gefangen-, Straf- und Besserungs-Häuser,
7. die Frauenklöster, in den übrigen Klöstern aber jene Räume, welche dem wirklichen Bedarfe entsprechend, durch die innere Klausur abgeschlossen bleiben müssen
8. nebst dem im Punkte 10 bezeichneten Wohngemache die nach strengem Bedarfe für die Amts- und geistlichen Funktionen erforderlichen Räumlichkeiten der Seelsorger und der höheren Geistlichkeit aller vom Staate anerkannten Religionsbekenntnisse;
9. die zur Besorgung des Post- und Poststaldienstes nach dem Erkenntniße der diesem Dienste vorgesetzten Staatsbehörde vorschriftsmäßig erforderlichen eigenen und gemietheten Räumlichkeiten;
10. für jeden Quartiertrager zum wenigsten ein Wohngemach und die zum unmittelbaren Erwerbssbetriebe als unentbehrlich erkannten Räumlichkeiten.

In solchen Ortschaften, wo die Wohngebäude insgesammt oder zum größeren Theile nur aus einem Gemache bestehen, hat die gemeinschaftliche Benützung dieses Gemaches der eingelegten Mannschaft mit dem Hauswirthte stattzufinden.

§. 22. Im Falle und auf die Dauer der äußersten Noth kann jede hierzu taugliche Räumlichkeit mit thunlicher Bedachtnahme auf ihre eigentliche Bestimmung zu der Aufnahme des Militärs in Anspruch genommen werden.

§. 23. Es ist Jedermann gestattet, die ihm zur Bequartierung zugewiesenen Offiziere, Mannschaft, Pferde u. s. w. in anderen in demselben Orte und in größeren Städten in demselben Bezirke, in welchem die Einquartierung bestimmt ist, gelegenen Räumen, auf seine Kosten angemessen unterzubringen, jedoch unbeschadet der dem Stellvertreter obliegenden eigenen Verpflichtung.

§. 24. Ein Militär oder Militärbeamter, welcher ein Quartiergeld bezieht, hat sich bei der dauernden Einquartierung die Wohnung hiefür selbst zu verschaffen.

§. 25. Die zurücklassenden Familien ausmarschirender Offiziere, Militärbeamten und Parteien, dann der Mannschaft vom Feldwebel abwärts haben keinen Anspruch auf die Beistellung der Unterkunft nach dieser Vorschrift; die dießfalls in Folge von Militär-Vorschriften bestehenden Vorsorgen bleiben aber fortan in Kraft.

§. 26. Bedarf das Militär auf dem Marsche Wegweiser oder Boten, so sind selbe von der Gemeinde beizustellen.

Zweiter Abschnitt.

Gebühren und Vergütung bei Durchzügen.

§. 27. In den beiliegenden Ausweisen A und B sind die Gebühren, welche das **A. u. B.** Militär bei Durchzügen an Unterkunft und Nebenerfordernissen anzusprechen berechtigt ist, ersichtlich.

§. 28. Za izbę dla oficera ze światłem, opałem i urządzeniem zgodnem z wykazami A. i B. rząd płaci w gminach pierwszej klasy dwadzieścia, w gminach drugiej klasy piętnaście, a w gminach trzeciej klasy ośm krajearów mon. kon. na jeden dzień i jedną noc, albo przynajmniej na jedną noc.

Uporządkowanie gmin według wyżej wspomnianych klas, doprowadzić winny do skutku i osobno ogłosić Ministerstwa, mające sobie polecone wykonanie niniejszego rozporządzenia.

§. 29. Powyższe kwoty stanowią miarę, nie tylko przy wynagrodzeniu dwóch izb, należących się zwykle w przechodzie oficerom wyższym, ale także przy oznaczeniu wynagrodzenia wtenczas, kiedy w razie dłuższego trwania przechoǳu, dozwolone zostało ze strony władzy wojskowej używanie więcej niż powyższe miejscowości.

§. 30. Za pomieszczenie żołnierzy prostych u kwaterodawców, rząd płaci jeden kr. w mon. konw., jeżeli zaś umieszczeni są w koszarach gminnych, kwazy-koszarach, lub w izbach na czynszu wojskowym, jeden i pół krajeara mon. konw. za całkowite zamieszczenie przez jeden dzień i jedną noc, lub przynajmniej przez jedną noc.

§. 31. Jeżeli zarząd wojskowy nie bierze na siebie zupełnego zaopatrzenia żołnierza, w ówczas należy za pożywienie (obiad) żołnierza od felwebła i szarży temuż równej, niżej idąc, ze strony rządu wymierzyć dzienne wynagrodzenie, co rok ustanowić się mające, w takiej kwocie, jakaby kosztowały trzy ćwierci funta wiedeńskiego mięsa według przecięcia istniejącego w ciągu zeszłego roku administracyjnego w każdym kraju koronnym (w Węgrzech w każdym dystrykcie, a w Galicyi w każdym obwodzie rządowym).

§. 32. Za umieszczenie konia wraz ze światłem stajennem, z używaniem sprzętów stajennych i słomą na postanie, rząd wynagrodzi jeden i pół krajeara mon. konw. za jeden dzień i jedną noc, lub przynajmniej za jedną noc.

Jeżeli zamiast słomy, dane będą na postanie tylko liście lub coś podobnego, w ówczas płacić się będzie za wszystko tylko jeden krajear.

Nawóz zostaje się temu, kto stajni dostarczył.

§. 33. Przewodnik w marszu lub posłaniec (§. 26.) otrzyma ze skarbu dziesięć krajearów mon. konw. za każdą milę drogi tam i napowrót.

Wskazanie wojsku kwater (§. 14.) nie będzie jednak wynagrodzonym.

§. 28. Ein Offizierszimmer sammt Beleuchtung, Beheizung und Einrichtung, laut der Ausweise A und B, wird in den Gemeinden der ersten Klasse mit zwanzig, in den Gemeinden der zweiten Klasse mit fünfzehn und in den Gemeinden der dritten Klasse mit acht Kreuzern K. M. für einen Tag und eine Nacht oder wenigstens eine Nacht allein, vom Staate bezahlt.

Die Einreihung der Gemeinden in die vorbezeichneten drei Klassen ist von den mit der Vollziehung dieser Verordnung beauftragten Ministerien vorzunehmen und besonders bekannt zu machen.

§. 29. Diese Beträge sind nicht nur bei Vergütung der den höheren Offizieren im Durchzuge gewöhnlich gebührenden zwei Zimmer, sondern auch bei Ausmittlung der Vergütung in dem Falle maßgebend, wenn bei längerer Dauer der Durchzugsbehandlung die Benützung mehrerer Räumlichkeiten von der Militärbehörde ausnahmsweise zugestanden wurde.

§. 30. Für die Unterbringung der Mannschaft wird, wenn sie beim Quartierträger stattfindet, ein Kreuzer in K. M., wenn sie aber in einer Gemeinde Kaserne, Quasi-Kaserne oder in einem Militär-Zinszimmer geleistet wird, für die volle Unterkunft auf einen Tag und eine Nacht oder wenigstens eine Nacht allein, für einen Mann ein und ein halber Kreuzer K. M. vom Staate bezahlt.

§. 31. Wenn die vollständige Verpflegung der Mannschaft von der Militärverwaltung nicht selbst besorgt wird, so ist für die dem Manne vom Feldwebel und den gleichgestellten Chargen abwärts zu verabreichende Verpflegung (Mittagskost) eine alle Jahre festzusetzende tägliche Vergütung in dem Betrage vom Staate zu leisten, welchen drei Viertel Wiener Pfund Rindfleisch nach dem während des verstorbenen Verwaltungsjahres in jedem Kronlande (in Ungarn in jedem Distrikte, in Gallizien in jedem Regierungsbezirke) bestandenen Durchschnittspreise kosteten.

§. 32. Die Unterbringung eines Pferdes wird sammt dem Stall-Lichte, der Benützung der Stallgeräthe und dem Streustroh, zusammen mit einem und einem halben Kreuzer Konventions-Münze für einen Tag und eine Nacht, oder wenigstens eine Nacht allein, vom Staate vergütet.

Wird statt des Strohes nur Laub oder ein sonstiger Nothbehelf als Streu gegeben, so ist im Ganzen nur ein Kreuzer Konventions-Münze zu zahlen.

Der Dünger bleibt Demjenigen, der den Stall beigestellt hat.

§. 33. Ein Wegweiser auf dem Marsche oder Bote (§. 26) ist mit zehn Kreuzern Konventions-Münze für jede Meile des Hin- und Rückweges aus dem Staats-Schatze zu bezahlen.

Für die Zuweisung der Truppe in die Quartiere jedoch (§. 14) findet eine Vergütung aus demselben nicht Statt.

§. 34. Wynagrodzenie, jakie się w przechodzie należy osobom, obciążonym kwaterunkiem za umieszczenie, zaopatrzenie i za słomę dla koni, płacone będzie ze strony wojska przelożonemu gminy lub osobno do tego ustanowionemu kwatermistrzowi bez zwłoki; jeżeli więc wojsko tylko dni kilka w miejscu się zatrzyma, natychmiast przy wyruszeniu jego, jeżeli zaś dłuższy czas się zatrzyma, z reguły co pięć dni, za wystawieniem poświadczenia na otrzymane wynagrodzenie, a nawzajem potwierdzenia odwrotnego.

§. 35. Przy wyznaczeniu czasu do obozów manewrowych, należy wprowadzić przedewszystkiem zwrócić uwagę na to, aby nie było przeszkody w zatrudnieniach gospodarskich i leśnych, jeżeli zaś niepodobna uniknąć szkody lub przeszkodzenia uprawy, wówczas skarb udzieli za to stosowne wynagrodzenie. Nawóz pozostały na miejscu, zostawia się posiadaczowi gruntu.

R o z d z i a ł III.

● należytościach i wynagrodzeniu przy kwaterunku ciągłym.

§. 36. W razie ciągłego kwaterunku, ma wojskowość prawo żądania wyszczególnionych w wykazach A. i B. należytości.

A. i B. §. 37. Załączony spis C. obejmuje należące się oficerom i sztabowym przy kwaterunku ciągłym, urządzenie pokojów.

C. §. 38. Jakich się wymaga od gminy izb dla pomieszczenia wojska, wskazanem jest w wykazie D., jakiej stajni wojskowej, wyrażone jest w wykazie D. E., jakich placów na ćwiczenia w broni i jeźdźeniu (ujeżdźalnie), wskazanem jest w wykazie F.

Ile miejsca potrzeba na kancelarye (zobacz także wykazy A. i B.), na magazyny, składy, odwachy, więzienia, (zobacz także wykazy A. i B.) na domy transportowe, na strzelnice, sakoły pływania, obozy i szpitale, w każdym razie osobno według okoliczności oznaczonem zostanie.

§. 39. Jeżeli żołnierz od felwebła niżej, zewnątrz koszar lub izb wojskowych, umieszczonym zostanie, nie żąda się dla niego więcej jak czyste łożo, jakie się w domu znajduje, a opał i światło, kwaterodawca dostarczyć winien.

§. 40. W razie kwaterunku ciągłego, nie należy się żołnierzom pożywienie od kwaterodawcy; wszelako wolno im, jeżeli są umieszczeni zewnątrz koszar i izb wojskowych, żądać wspólnego użycia ognia i naczyń do gotowania.

Gminy i władze polityczne winny mieć staranie o to, ażeby, potrzebne artykuły do pożywienia w dobrym gatunku i za pomierne ceny, także dla wojska były przygotowane.

§. 34. Die bei Durchzügen den Quartierträgern gebührende Vergütung für die Unterkunft, die Verpflegung und bei Pferden für die Streu, wird von dem Militär an den Gemeinde-Vorsteher oder den eigens bestellten Quartiermeister ohne Verzug, daher, wenn das Militär nur einige Tage im Orte bleibt, sogleich bei dessen Abzuge, wenn es jedoch länger verweilt, in der Regel alle fünf Tage gegen Empfang- und Gegensehein erfolgt.

§. 35. Bei der Festsetzung der Zeit von Uebungslagern ist zwar vor Allem auf Vermeidung von Störungen im land- und forstwirtschaftlichen Betriebe, sorgfältig Rücksicht zu nehmen, ist aber ein Nachtheil oder die Verhinderung des Wiederanbaues unvermeidlich, so leistet der Staatsschatz hiefür die angemessene Vergütung. Der auf den Lagerplätzen zurückbleibende Dünger wird dem Grundbesitzer belassen.

Dritter Abschnitt.

Gebühren und Vergütung bei der dauernden Einquartierung.

§. 36. Bei dauernder Einquartierung hat das Militär die in dem anliegenden Ausweise A und B vorgezeichneten Gebühren anzusprechen.

A. u. B.

§. 37. Das beiliegende Verzeichniß C enthält die den Offizieren und Stabspartheien bei dauernder Einquartierung gebührende Zimmereinrichtung.

C.

§. 38. Die Erfordernisse:

- a) eines von der Gemeinde beigegebenen Militär-Zinszimmers sind in dem Ausweise D,
- b) einer von der Gemeinde beigegebenen Militär-Zinsstallung in dem Ausweise E
- c) der Waffenübungsplätze, Reitübungsplätze (Reitschulen) in dem Ausweise F angegeben.

D.

E.

F.

Die Erfordernisse an Raum für Kanzleien (siehe auch die Ausweise A und B), Magazine, Depositorien, Wachtstuben, Stockhäuser (siehe auch die Ausweise A und B), Transportsammelhäuser, Schießübungsplätze, Schwimmschulen, Uebungslager und Spitäler werden von Fall zu Fall nach den Umständen bestimmt.

§. 39. Wird ein Mann vom Feldweibel abwärts außer Kasernen oder Militär-Zinszimmern untergebracht, so wird nur eine reine Liegerstätte, wie sie im Hause vorhanden ist, gefordert, und ist Beheizung und Beleuchtung vom Quartierträger beizustellen.

§. 40. Bei dauernder Einquartierung gebührt auch der Mannschaft keine Verpflegung vom Quartierträger, doch hat sie bei der Unterbringung außer Kasernen und Militär-Zinszimmern die gemeinschaftliche Benützung des Kochfeuers und des Kochgeschirres zum Abkochen anzusprechen.

Die Gemeinden und die politischen Behörden haben aber vorzusorgen, daß die nöthigen Lebensmittel in guter Beschaffenheit und gegen billige Preise zum Ankaufe auch für das Militär vorhanden sind.

§. 41. Każdemu wojskowemu, pobierającemu porcyje na konie, należy dostarczyć dla koni, które trzyma na stajni, wszelako w liczbie przepisami ograniczonej, stajni, jeżeli można w tym samym domu, w którym jest zakwaterowany, lub jak najbliżej takowego.

§. 42. Dla umieszczonych koni służbowych tak oficerskich, jakoteż żołnierskich, od wachmistrza niżej, dostarczyć winien kwaterodawca oprócz stajni, także światła stajennego w latarni, tudzież urządzenie stajenne w sposobie, jaki w miejscu jest używanym.

Słomę na posłanie dostarczy zarząd wojskowy, nawóz zostanie temu, kto stajni dostarczył.

§. 43. Komendant placu lub stacyi, winien przynajmniej czternaście dni przed końcem każdego ćwierćrocza za pomocą wykazu uwiadomić przełożonego gminy, o wymaganych, w skutek wyższych udzielonych mu rozkazów, w następującem ćwierćroczu mieszkaniach i innych miejscowościach; również miejscowości nie żądane na nowo uważane być mają za opuszczone w następującem ćwierćroczu.

Powyższe wykazy służyć będą po upływie każdego ćwierćrocza i po zatwierdzeniu komendanta, iż wszystkie wykazane miejscowości, do użytku wojska dostarczone zostały, za podstawę do wyrównania czynszu.

§. 44. Za miejscowości żądane i ze strony gminy dostarczone, a przez wojsko albo wcale nie, albo tylko czasowo używane, zapłata nastąpić ma za całe półrocze, wszelako zarząd wojskowy, może przez cały czas, za który czynsz został zapłacony, dysponować takowemi, tak jak każdy inny najmujący.

§. 45. Jeżeli w ciągu ćwierćrocza zwiększy się potrzeba miejscowości, dla użytku wojska, należy mieścić się w już wynajętych lokalnościach, a o ile to się wykonać nie da, zaprowadzić postępowanie takie, jak w czasie przechodu.

§. 46. Przy kwaterunku ciągłym, skarb udzieli gminie wynagrodzenie, stosownie do cen czynszowych zwykłych, w miejscu obliczonych, co dziesięć lat za użycie i wymagane urządzenie kwater oficerskich, kancelaryj i t. d.

§. 47. Dopóki te ceny obliczone nie zostaną, należy w gminach wszystkich krajów koronnych, w których istnieją kontrakta najmu co do użycia i urządzenia kwater i t. d. stosować się do takowych, gdzie zaś za urządzenie nie się nie płaci, należy wynagrodzenie za takowe obliczyć i dodać; nakoniec oprócz tych przypadków, w których dotąd albo żadne albo stałe wynagrodzenie szemalne płacone bywało, mianowicie w niższej Austrii, w Czechach, w Morawii, na Szląsku, należy płacić wynagrodzenie podług cen wyrażonych

§. 41. Jedem Militär, welchem Pferdeporzionen bewilliget sind, soll für die Pferde die er auf der Streu hält, jedoch nur innerhalb der vorschristmäßigen Zahl, die Stallung, wenn thunlich in dem nämlichen Hause, in welchem er einquartirt ist, oder doch möglichst nahe beige stellt werden.

§. 42. Für die untergebrachten Dienstpferde, sowohl der Offiziere als der Mannschaft vom Wachtmeister abwärts, liefert der Quartierträger nebst der Stallung auch die Stallbeleuchtung in einer Laterne, dann die erforderliche Stalleinrichtung auf die ortsübliche Art.

Das Streustroh schafft die Militär-Verwaltung bei, der Dünger bleibt dem, welcher den Stall beige stellt hat.

§. 43. Der Platz- oder Stazions-Kommandant hat wenigstens vierzehn Tage vor Ausgang eines jeden Vierteljahres den Gemeindevorsteher von dem in Gemäßheit der ihm ertheilten höheren Weisungen anzufordernden Bedarfe von Wohnungs- und sonstigen Räumlichkeiten im nächstfolgenden Vierteljahre mittelst eines Ausweises in die Kenntniß zu setzen, und die darin nicht wieder angesprochenen Räume sind für das nächste Vierteljahr als anheimgesagt zu behandeln.

Diese Ausweise haben nach Verlauf eines jeden Vierteljahres und nach darauf erfolgter Bestätigung des Kommandanten, daß die Räume sämmtlich zum Gebrauche des Militärs wirklich gestellt worden sind, zur Grundlage der Zinsausgleiche zu dienen.

§. 44. Angeforderte und von der Gemeinde beige stellte, von dem Militär aber nicht oder nur theil- oder zeitweise benützte Räume, sind für das ganze Bestellungs Vierteljahr voll zu bezahlen, doch kann die Militär-Verwaltung darüber für die Zeit des bezahlten Zinses gleich jedem anderen Miether verfügen.

§. 45. Wenn während des Verlaufes des Vierteljahres ein vermehrter Bedarf an Räumlichkeiten zum Gebrauche des Militärs eintritt, so ist sich mit den, für dieses Vierteljahr schon gemietheten zu behelfen und soweit dieß nicht möglich ist, einstweilen die Durchzugsbehandlung eintreten zu lassen.

§. 46. Bei der dauernden Einquartierung leistet der Staatsschatz die Vergütung an die Gemeinde nach den, alle zehn Jahre für die Benützung und bezüglich die geforderte Einrichtung ermittelten, im Orte gewöhnlichen Miethpreisen der Offiziersquartiere, der Kanzleien u. s. w.

§. 47. Bis diese Vergütungspreise ermittelt werden können, ist sich in den Gemeinden aller Kronländer, wo bereits Miethverträge über die Benützung und Einrichtung der Quartiere u. s. w. bestehen, einstweilen nach diesen zu richten, wo aber für die Einrichtung bis jetzt nichts vergütet wird, ist diese letztere Vergütung auszumitteln und zuzuschlagen, außer solchen Fällen endlich, wo bisher keine, oder eine feste Schemal-Vergütung geleistet wurde, und zwar in Nieder-Oesterreich, Böhmen, Mähren, Schlessen nach den, in dem beiliegenden Ausweise G, in Ungarn, Siebenbürgen, G.

- G. w załączonym wykazie G., w Węgrzech, w Siedmiogrodzie, w Slawonii, na-
 koniec w województwie Serbskiem i w banacie Temeskim, według cen wska-
 H. zanych w załączonym wykazie H.

§. 48. Jeżeli żołnierze umieszczeni zostaną w koszarach gminnych, lub w izbach wojskowych, skarb płacić będzie gminie za dostarczenie zupełnej należytości od każdego żołnierza na jeden dzień, jeden i pół krajcara mon. konw., za umieszczenie zaś konia w stajni, na czynsz wojskowy wystawionej, z dostarczeniem światła stajennego i sprzętów stajennych, na dzień i noc, jeden krajcar mon. konw. (§§. 36. i 38.)

§. 49. Za umieszczenie żołnierza prostego u kwaterodawców (§. 39), wynagrodzone będzie tymże ze skarbu za jeden dzień i jedną noc po jednym krajcarze w mon. konw. i również tyle za umieszczenie jednego konia (§. 42)-

Bach m. p. **Csorich** m. p.

Slavonien, endlich in der serbischen Wojwodschafft, und dem Temeser Banate nach den in dem beiliegenden Ausweise H festgesetzten Beträgen die Vergütung vom Staate zu leisten.

H.

§. 48. Bei der Unterbringung der Mannschafft in einer Gemeindefaserne oder in einem Militär-Zinszimmer, vergütet der Staatsschatz an die Gemeinde gegen Beistellung der vollen Gebühr für einen Mann auf einen Tag, einen und einen halben Kreuzer Konventions-Münze, und für die Unterbringung eines Dienstpferdes in einer Militär-Zinsstallung gegen Beistellung des Stall-Lichtes und des Stallgeräthes für einen Tag und eine Nacht einen Kreuzer Konventions-Münze (§§. 36 und 38).

§. 49. Für die Unterbringung der Mannschafft bei den Quartierträgern (§. 39) wird diesen für einen Tag und eine Nacht ein Kreuzer Konventions-Münze und eben so viel für die Unterbringung eines Dienstpferdes vom Staatsschatze vergütet (§. 42).

Bach m. p. Esorich m. p.

A. W y k a z

pomieszkań i innych potrzeb, należących się tak w czasie kwatranku ciągłego, jako też w czasie przechodu generałom, oficerom sztabowym i wyższym, tudzież osobom do sztabu należącym, jako też i żołnierzom wszystkich c. k. korpusów i branz wojskowych.

Pomieszkanie	w czasie kwatranku ciągłego					w przecho- dzie	U w a g a .
	poko- jów	komórki	kuchnie	stry- chy	dwalnia		
Feldmarszałek	8	2	2	1	1	2	Każda izba, dająca się opalać, chociaż o jednym oknie, uważana jest jako pokój, jako komora zaś uważana być ma wtenczas, jeżeli jest zdolna na pomieszkanie, schowanie sprzętów, i jeżeli się daje zamykać, lecz opalana być nie może. Jeżeli wypadnie kwatrować oficerów lub osoby, do marynarki wojennej należące, które tu nie są wyszczególnione, ma się należyłość kwatery ich oznaczyć według równych stopni wojska lądowego.
Jenerał kawaleryi lub artyleryi (Feldzeugmeister)	7	2	1	1	1	2	
Feldmarszałek-porucznik lub Wice-admirał.....	6	2	1	1	1	2	
Jenerał-major lub Contre-admirał.....	5	2	1	1	1	2	
(komendy wojskowej) stosownie do ofi- adjutant { krajowej i nad- } cerskiego (komendy morskiej) ich stopnia							
pułkownik lub kapitan okrętu liniowego.....	5	1	1	1	1	2	
podpułkownik albo kapitan fregaty.....	4	1	1	1	1	2	
major albo kapitan korwety.....	4	1	1	1	1	2	
kapitan albo rotmistrz, porucznik na okręcie li- niowym lub na fregacie.....	3	1	1	1	1	1	
porucznik lub podporucznik, nadoficer i podofi- cer artyleryjny, chorąży (fenrych) na okręcie liniowym lub na fregacie.....	2	—	1	1	1	1	
kadet na okręcie marynarskim.....	1	—	—	—	—	1	
adjutant dywizyi, brygady, batalionu, lub korpusu osobnego	2	—	1	1	1	1	
pułkowy kapelan.....	2	—	1	1	1	1	
„ lekarz.....	3	1	1	1	1	1	
„ audytor, stosownie do swego stopnia ofi- cerskiego	—	—	—	—	—	1	
„ adjutant bez kancelaryi.....	2	—	1	1	1	1	
„ z kancelaryją.....	3	—	1	1	1	1	
pułkowy bez kancelaryi i archiwum.....	2	—	1	1	1	1	
„ z kancelaryją.....	3	1	1	1	1	1	
połowy nadlekarz i nadchirurg.....	2	—	1	1	1	1	
chirurg niższy i nadkonował.....	1	—	1	1	1	1	
nadfuryer prowadzący rachunki z kancelaryją.....	1	—	1	1	1	1	
profos pułkowy { bez } aresztu i sztokhauzu.....	1	—	1	1	1	1	
i osobnego korpusu { z } aresztem i sztokhauz.....	3	—	1	1	1	2	
c. k. kadeci, dla dwóch.....	1	—	—	—	—	1	
furyerzy, dla dwóch bezżenych, lub 1 żonatego.....	1	—	1	1	1	1	
od jeneral- { kwatermistrz } nego sztabu { wegmeister } kwatermi- { mistrz pociągów } jeżeli nie mają strzostwa { profos } charakteru ofi- strzostwa { furyer } cerskiego	1	—	1	1	1	1	
	1	—	1	1	1	1	
	1	—	1	1	1	1	
	1	—	1	1	1	1	

Wszyscy inni wojskowi, począwszy od felwebla i równych mu szarż niżej licząc, z wyjątkiem foryszców i sług prywatnych, pomieszczeni będą wspólnie albo w koszarach, albo w prywatnych domach.

Foryszycom i sługom prywatnym, nie mogącym być pomieszczonymi przy panach swoich, należy się wspólna kwatery; wszelako każdy oficer, zakwaterowany stosownie do przepisów, winien pomieścić swego sługę przy sobie.

A. A u s w e i s

über die den Generälen, Stabs- und Ober-Offizieren, Stabs-Parteien, dann der Mannschaft aller k. k. Truppencörper und Militär-Branchen, sowohl bei dauernder Einquartierung, als auch bei Durchzügen, zukommende Wohnung sammt Nebenerfordernissen.

Wohnung Benanntlich	Bei dauernder Einquartierung					Bei Durchzügen	Anmerkung
	Zimmer	Kammer	Küche	Boden	Holzlage		
Feldmarschall.	8	2	2	1	1	2	Jedes heizbare Gemach, wenn es auch nur ein Fenster hat, wird als ein Zimmer, für eine Kammer aber jenes gerechnet das zur Bewohnung, sowie zur Unterbringung von Geräthschaften geeignet und versperrbar, wenn gleich nicht heizbar ist. Ist die Einquartierung solcher Offiziere und Parteien der Kriegsmarine erforderlich, die hier nicht genannt sind, so ist deren Quartiers-Gebühr auf Grundlage der gleichen Chargen der Feld-Truppen auszumitteln.
General der Kavallerie oder Feldzeugmeister.....	7	2	1	1	1	2	
Feldmarschall-Lieutenant oder Vize-Admiral.....	6	2	1	1	1	2	
Generalmajor oder Kontre-Admiral.....	5	2	1	1	1	2	
Landes-Militär-Kommando- u. Marine-Ober-Kommando-Adjutant nach der bekleidenden Offiziers-Charge							
Oberst oder Linien-Schiffs-Kapitän.....	5	1	1	1	1	2	
Oberstlieutenant oder Fregatten-Kapitän.....	4	1	1	1	1	2	
Major oder Korvetten-Kapitän.....	4	1	1	1	1	2	
Hauptmann oder Rittmeister Linien-Schiffs- oder Fregatten-Lieutenant.....	3	1	1	1	1	1	
Ober- oder Unterlieutenant, Ober- oder Unterzeugwart, Linien-Schiffs- oder Fregatten-Fähnrich.....	2	—	1	1	1	1	
Marine-Schiffs-Kadet.....	1	—	—	—	—	1	
Divisions-, Brigade-, Bataillons- oder Extra-Korps-Adjutant.....	2	—	1	1	1	1	
Regiments-Kaplan.....	2	—	1	1	1	1	
" Arzt.....	3	1	1	1	1	1	
" Auditor nach der bekleidenden Offiziers-Charge.....	—	—	—	—	—	1	
" Adjutant ohne Kanzlei.....	2	—	1	1	1	1	
" mit.....	3	—	1	1	1	1	
" Rechnungsführer ohne Kanzlei u. Archiv.....	2	1	1	1	1	1	
" mit " " ".....	3	—	1	1	1	1	
Oberfeldarzt und Oberwundarzt.....	2	—	1	1	1	1	
Untewundarzt und Oberkutschmied.....	1	—	1	1	1	1	
Rechnungsführender Oberfourier sammt Kanzlei.....	1	—	1	1	1	1	
Regiments- und (ohne) Arrestzimmer und Extra-Korps-Profosz (mit) Stockhaus.....	1	—	1	1	1	1	
3 — 1 1 1 2							
k. k. Kadeten, für 2 derselben.....	1	—	—	—	—	1	
Fourier, für 2 ledige oder 1 verheirateten.....	1	—	1	1	1	1	
Bom General-Quartiermeisterstab { Quartiermeister } wenn sie keinen Offiziers-Charakter haben	1	—	1	1	1	1	
{ Wegmeister	1	—	1	1	1	1	
{ Wagenmeister	1	—	1	1	1	1	
{ Profosz.....	1	—	1	1	1	1	
{ Fourier.....	1	—	1	1	1	1	

*) sonst gemeinschaftlich

Alle übrigen Militär-Individuen vom Feldwebel und den damit aquiparirenden Chargen und Parteien abwärts, mit Ausnahme der Fourierschützen und Privatdiener, erhalten die gemeinschaftliche Unterkunft entweder in den Kasernen oder bei den Quartierträgern.

Fourierschützen und Privatdienern gebührt, wenn sie bei ihren Herren nicht untergebracht werden können, gleichfalls die gemeinschaftliche Bequartierung; jeder kompetent bequartierte Offizier hat aber seinen Diener bei sich unterzubringen.

Stajnie i wozownie	w czasie kwaterunku ciągłego			w przechodzie		Uwaga.	
	stajnie na konie	komora na furaz i siodła	wozownia	stajnie na konie	wozownia		
Wielki sztab główny.							
Feldmarszałek.....	12	1	3	12	3	Ustanowieni komendantami fortec jenerałowie, oficerowie sztabowi przy komisjach garnizonu, artylerji i mundurów, tudzież przy komendach szpitalowych, transportowych i placowych, tudzież oficerowie od marynarki wojennej, nie mają prawa żądania stajen kosztem skarbu. Stajnia, tak w czasie kwaterunku ciągłego, jakoteż w przechodzie, należy się tylko na tyle koni, ile dotyczący wojskowy trzymać ma prawo i rzeczywiście na stajni trzyma. Jeżeli w miejscu jakim nie można wynaleźć należytego mieszkania w zupełności, należy się kontentować mniejszem pomieszaniem tak w czasie kwaterunku ciągłego, jakoteż w przechodzie.	
Feldzeugmeister (jenerał artylerji) albo jenerał kawaleryi.....	8	1	2	8	2		
Feldmarszałek - porucznik (jako komendant dywizji)....	7	1	2	7	2		
Jenerałmajor (jako brygadyer).....	6	1	2	6	2		
Adjutanci przy komendzie wojskowej krajowej.							
Podpułkownik.....	5	1	1	5	1		
Major.....	4	1	1	4	1		
Główny sztab kwatermistrzowski.							
Pułkownik } chociaż są adjutantami tej	6	1	2	6	2		
Podpułkownik } branszy	5	1	1	5	1		
Major.....	4	1	1	4	1		
Kapitan 1. klasy.....	3	1	—	3	—		
„ 2. „.....	2	1	—	2	—		
Dyrektor inżynierji polowej.....	3	1	2	3	2		
Piechota liniowa, graniczna i sztabowa, strzelcy, inżynierja, pionijery, artylerja polowa i forteczna, korpus bombardyerów i raketników, tudzież korpus sanitarny.							
Pułkownik.....	5	1	2	5	2		
Podpułkownik.....	4	1	1	4	1		
Major.....	3	1	1	3	1		
Kapitan (jako komendant batalijonu).....	2	1	—	2	—		
Kapitan (jako adjutant przy feldzeugmajstrze).....	1	—	—	1	—		
Adjutant dywizji brygady, pułku, batalijonu, lub osobnego korpusu.....	1	—	—	1	—		
Kawaleryja, dragoni sztabowi i strzelcy posłannicy.							
Pułkownik.....	8	1	2	8	2		
Podpułkownik.....	8	1	1	8	1		
Major.....	9	1	1	9	1		
pierwszy { rotmistrz }.....	5	1	—	5	—		
drugi { rotmistrz }.....	4	1	—	4	—		
Porucznik i podporucznik także jako adjutant.....	3	1	—	3	—		
Kapelan pułkowy, lekarz, audytor, lub rachmistrz.....	2	1	—	2	—		
Profos pułkowy.....	3	1	—	3	—		
P o c i ą g i.							
Pułkownik.....	3	1	2	3	2		
Podpułkownik czyli major.....	3	1	1	3	1		
Rotmistrz 1. i 2. klasy { przy dywizjach }.....	3	1	—	3	—		
Porucznik i podporucznik { przy dywizjach }.....	1	—	—	1	—		
Adjutant.....	1	—	—	1	—		
Rotmistrz, porucznik i podporucznik przy dépôt (składzie)	2	1	—	2	—		
Wszystkim konnym od wachmistrza i równych mu szarż i osób wojskowych niżej licząc, należy się stajnia na jednego konia.							

Stallung und Wagen-Nemise	Bei dauernder Einquartierung			Bei Durchzügen		Anmerkung	
	Stallung auf Pferde	Futter und Sattel-Kammer	Nemise auf Wagen	Stallung auf Pferde	Nemise auf Wagen		
Großer Generalstab.							
Feldmarschall	12	1	3	12	3	Als Festungs-Kommandanten angestellte Generale, Stabs-Offiziere der Garnisons-Artillerie, Monturs-Kommissionen, dann der Spitals-, Transports- und Platz-Kommanden, so wie Kriegs-Marine-Offiziere haben keinen Anspruch auf Stallungen auf Kosten des Staatsschatzes.	
Feldzeugmeister oder General der Kavallerie.....	8	1	2	8	2		
Feldmarschall-Lieutenant (als Divisionär)	7	1	2	7	2		
General-Major (als Brigadier).....	6	1	2	6	2		
Adjutanten bei den Landes-Militär-Commanden.							
Oberstleutenant	5	1	1	5	1		
Major	4	1	1	4	1		
General-Quartiermeisterstab.							
Oberst	6	1	2	6	2		Die Stallung gebührt sowohl bei der dauernden Einquartierung, als auch beim Durchzug nur auf so viel Pferde, als die betreffende Militär-Person zu halten berechtigt ist, und auch wirklich auf der Streu hält. — Wenn in einem Orte die Wohnungs-Gebühr vollständig nicht aufgebracht werden könnte, so muß sich sowohl bei der dauernden Einquartierung, als auch beim Durchzuge mit einer geringeren Unterkunft begnügt werden.
Oberstleutenant.....	5	1	1	5	1		
Major	4	1	1	4	1		
Hauptmann 1. Klasse	3	1	1	3	1		
2. 	2	1	1	2	1		
Feld-Genie-Direktor	3	1	2	3	2		
Linien-, Grenz- und Stabs-Infanterie, Jäger, Genie-Truppen, Pioniere, Feld- und Festungs-Artillerie, Bombardier- und Feuerwerks-Korps, dann Sanitäts-Korps.							
Oberst	5	1	2	5	2		
Oberstleutenant	4	1	1	4	1		
Major	3	1	1	3	1		
Hauptmann (als Bataillons-Kommandant)	2	1	1	2	1		
Hauptmann (als Adjutant bei einem Feldzeugmeister)	1	1	1	1	1		
Division-, Brigade-, Regiments-, Bataillons- oder Extra Korps-Adjutant.....	1	1	1	1	1		
Kavallerie, Stabs-Drager und Botenjäger.							
Oberst	8	1	2	8	2		
Oberstleutenant	8	1	1	8	1		
Major	9	1	1	9	1		
Premier-Rittmeister.....	5	1	1	5	1		
Sekond-Rittmeister	4	1	1	4	1		
Ober- und Unterleutenant (auch als Adjutant)	3	1	1	3	1		
Regiments-Kaplan, Arzt, Auditor oder Rechnungsführer	2	1	1	2	1		
Regiments-Profosß	3	1	1	3	1		
Fuhrwesen.							
Oberst	3	1	2	3	2		
Oberstleutenant oder Major.....	3	1	1	3	1		
Rittmeister 1. und 2. Klasse } bei Divisionen	3	1	1	3	1		
Ober- und Unterleutenant }	1	1	1	1	1		
Adjutant	1	1	1	1	1		
Rittmeister, Ober- und Unterleutenant beim Depot.....	2	1	1	2	1		
Allen Veritlenen vom Wachtmeister und den damit äquipartirenden Chargen und Militär-Parteien abwärts gebührt die Stallung auf Ein Pferd.							

U r z ą d z e n i e.

Co do urządzenia, należącego się oficerom w czasie kwaterunku ciągłego zobacz wykaz C.

W przechodzie, żądać może każdy oficer czyste łoże, jakie się w domu znajduje, w każdym pokoju jeden stół, przynajmniej jeden stołek, oprócz tego naczynie do mycia i do picia; żołnierze zaś mogą żądać świeżej słomy na posłanie, i jakiego sprzętu do zawieszenia munduru i broni.

Opał i światło.

Żądanie opału i światła dla wojska w czasie przechodu, ograniczyć się winno na najgwałtowniejszą tylko potrzebę.

Słoma na stajnię, światło stajenne i urządzenie stajni.

Słomy na posłanie dla koni, należy się po 3 funty na jeden dzień i jedną noc razem, lub tylko na jedną noc. Tam, gdzie gospodarz sam używa tylko liścia lub trawy leśnej, można także tylko takowej żądać.

Co do światła stajennego i urządzenia stajni, żądać tego można tylko o ile jest najpotrzebniejszym, i co w domu jest używanem.

O pożywieniu.

Wszyscy oficerowie sami się żywić powinni.

Żołnierzom należy się w przechodzie obiad, jaki jest zwyczajny w każdym miejscu, składający się z pół funta mięsa wagi wiedeńskiej, o ile można mięsa wołowego, i jeszcze drugiej potrawy.

Chleba nie wolno żądać. Jeżeli kwaterunek ma miejsce w koszarach gminnych lub w izbie wojskowej żołnierstwa prostego, wówczas gmina obowiązana jest dostarczyć wyznaczone pożywienie, tudzież potrzebne światło, opał i słomę.

Jeżeli w czasie przechodu, potrzeba było osobnej miejscowości dla transportu jeńców i t. p., należy żądać takowej w każdym razie na piśmie.

Jeżeli się odbywa przechód na stopie wojennej, wówczas należy także postarać się o pomieszczenie przeznaczonej liczby koni.

E i n r i c h t u n g.

Wegen der bei dauernder Einquartierung für die Offiziere erforderlichen Einrichtung, siehe den Ausweis C.

Bei Durchzügen hat jeder Offizier ein reines Bett, wie es im Hause vorhanden ist, dann für jedes Zimmer ein Tisch und wenigstens einen Stuhl, ferner ein Gefäß zum Waschen und ein Trinkgefäß; die Mannschaft aber hat zur Liegerstätte frisches Stroh, ferner die Gelegenheit zum Aufhängen oder Niederlegen ihrer Montur und Waffen anzusprechen.

Beheizung und Beleuchtung.

Der Anspruch auf Beheizung und Beleuchtung für alle Militärs ist beim Durchzuge nur auf das dringendste Bedürfnis zu beschränken.

Streustroh, Stall-Licht, dann Stall-Einrichtung.

Das Streustroh gebührt beim Durchzuge mit 3 Pfund auf einen Tag und eine Nacht zusammen, oder eine Nacht allein. Wo der Hauswirth selbst nur mit Laub und Waldstreu sich behilft, ist auch nur diese zu fordern.

An Stall-Licht und Stalleinrichtung ist nur das Nothwendigste und Hausübliche anzusprechen.

Verpflegung.

Alle Offiziere haben sich selbst zu beköstigen.

Der Mannschaft gebührt beim Durchzuge eine ortsübliche Mittagskost, bei welcher jedem Manne ein halbes Wiener Pfund Fleisch, wo möglich Rindfleisch und noch eine zweite Speise zu verabreichen ist.

Brot darf nicht gefordert werden. Findet die Einquartierung in einer Gemeinde-Kaserne oder in einem Mannschafts-Zimmer Statt, so hat die Gemeinde die bestimmte Verpflegung, dann die Erfordernisse für Beleuchtung, Beheizung und die Streu dahin zu liefern.

Sollte bei einem Durchzuge eine besondere Räumlichkeit etwa für einen Transport von Gefangenen u. s. w. nothwendig seyn, so ist der Bedarf von Fall zu Fall schriftlich anzusprechen.

Findet der Durchzug auf dem Kriegsfuße Statt, so ist für die dadurch vermehrte Unterkunft der Pferde gleichfalls Sorge zu tragen.

B. W y k a z

mieszkania i innych potrzeb, należących się c. k. urzędnikom administracji wojskowej i osobom do tejże należącym, tak w czasie kwaterek ciągłego, jakoteż w przechodzie.

Pomieszkanie	w czasie kwaterek ciągłego					w przechodzie	Uwaga.	
	pokoje	komora	kuchnia	strych	drwalnia			
m i a n o w i ę c i e								
Kancelaryja wojenna połowa i marynarska								
Sekretarz.....	4	1	1	1	1	2	Urzednicy przy administracji wojskowej i osoby do niej należące, mogą w przechodzie (w podróży) domagać się tylko w ten czas pomieszczeń obok wyszczególnionych, jeżeli nie pobierają dyet; a w czasie ciągłego kwaterek, obowiązani są sami sobie sprawić urządzenie domu. Jeżeli wypadnie kwaterek takich urzędników lub osoby do marynarki należące, które tu nie są wymienione, należy oznaczyć dla nich należności kwaterek na podstawie równej kategorii innych urzędników i osób wojskowych, a jeżeli to uskutecznić się nie da, na podstawie dyet.	
Konceptista	3	—	1	1	1	1		
Protokolista.....	3	—	1	1	1	1		
Registrator	3	1	1	1	1	1		
Registrant.....	3	—	1	1	1	1		
Akcesista przy registraturze.....	2	—	1	1	1	1		
Kancelista.....	2	—	1	1	1	1		
Adjunkt kancelaryjny.....	2	—	1	1	1	1		
Komisaryat wojenny połowy i marynarski.								
Nadkomisarz.....	4	1	1	1	1	2		
Komisarz.....	3	1	1	1	1	1		
Adjunkt	3	—	1	1	1	1		
Akcesista	2	—	1	1	1	1		
Zarząd marynarski.								
Nadintendant.....	4	1	1	1	1	2		
Intendant.....	3	1	1	1	1	1		
Podintendant.....	3	—	1	1	1	1		
Administrator (zarządca) magazynowy.....	2	1	1	1	1	1		
Adjunkt { administracyjni }	2	1	1	1	1	1		
Asystent {	2	—	1	1	1	1		
Urząd płatniczy wojenno - krajowy, kasy wojenne, urząd płatniczy marynarki wojennej.								
Płatnik.....	4	1	1	1	1	2		
Kontrolor.....	3	1	1	1	1	1		
Kasyjer	3	1	1	1	1	1		
Oficer kasowy.....	2	—	1	1	1	1		
Kancelista kasowy.....	2	—	1	1	1	1		
Judicium delegatum militare, Audytorjat sztabowy i wydział sądownictwa marynarki.								
Administrator depozytów.....	3	—	1	1	1	1		
Protokolista rady.....	3	—	1	1	1	1		
Aktuaryjusz sądowy i taksator.....	3	—	1	1	1	1		
Protokolista przy protokole podawczym.....	3	—	1	1	1	1		
Komisarz do spisania aktów śmierci.....	2	—	1	1	1	1		
Kancelista.....	2	—	1	1	1	1		
Adjunkt kancelaryjny.....	2	—	1	1	1	1		
Jenerał audytor - porucznik.....	4	1	1	1	1	2		

B. A u s w e i s

über die den k. k. Militär-Administrationsbeamten und Parteien, sowohl bei dauernder Einquartierung, als auch bei Durchzügen zukommende Wohnung sammt Nebenerfordernissen.

Wohnung Benanntlich	Bei dauernder Einquartierung					Bei Durchzügen	Anmerkung	
	Zimmer	Kammer	Küche	Boden	Holzlage			
Feldkriegs- und Marine-Kriegs-Kanzlei.								
Sekretär	4	1	1	1	1	2	Die Militär-Administrationsbeamten und Parteien haben beim Durchzuge (auf der Reise) nur dann die nebenstehenden Unterkünfte anzusprechen, wenn sie keine Diäten beziehen, u. sind bei der dauernden Einquartierung gehalten, sich die Einrichtung ihrer Wohnungen selbst beizuschaffen. Ist die Einquartierung solcher Beamten oder Parteien der Kriegsmarine erforderlich, die hier nicht genannt sind, so ist deren Quartiers-Gebühr auf Grundlage der gleichen Kategorien der übrigen Militärbeamten u. Parteien, oder wo dies nicht möglich wäre, auf Grundlage der Diäten auszumitteln.	
Konzipist	3	1	1	1	1		
Protokolliſt	3	1	1	1	1		
Registrator	3	1	1	1	1	1		
Registrant	3	1	1	1	1		
Registratur-Akzeſſiſt	2	1	1	1	1		
Kanzliſt	2	1	1	1	1		
Kanzlei-Adjunkt	2	1	1	1	1		
Feldkriegs- und Marine-Kriegs-Kommissariat.								
Oberkommissär	4	1	1	1	1	2		
Kommissär	3	1	1	1	1	1		
Adjunkt	3	1	1	1	1		
Akzeſſiſt	2	1	1	1	1		
Marine-Verwaltung.								
Ober-Intendant	4	1	1	1	1	2		
Intendant	3	1	1	1	1	1		
Unter-Intendant	3	1	1	1	1		
Magazinverwalter	2	1	1	1	1	1		
Administrations- } } Adjunkt	2	1	1	1	1	1		
	} Aſſiſtent	2	1	1	1		
Provinzial-Kriegszahlamt, Kriegs-Kassen, Marine-Kriegszahlamt.								
Zahlmeister	4	1	1	1	1	2		
Kontrollor	3	1	1	1	1	1		
Kaſſier	3	1	1	1	1	1		
Kaſſeoſſizial	2	1	1	1	1		
Kaſſekanzliſt	2	1	1	1	1		
Judicium delegatum militare, Stabsauditoriat u. Marine-Justiz-Departement.								
Depoſiten-Administrator	3	1	1	1	1		
Rathſprotokollſt	3	1	1	1	1		
Gerichtsaktuar und Tarator	3	1	1	1	1		
Einreichungs-Protokolliſt	3	1	1	1	1		
Sperr-Kommiſſär	2	1	1	1	1		
Kanzliſt	2	1	1	1	1		
Kanzlei-Adjunkt	2	1	1	1	1		
General-Auditor-Lieutenant	4	1	1	1	1	2		

C. Urządzenie kwater dla oficerów i osób należących do sztabu.

Kwaterny przydzielone oficerom i osobom należącym do sztabu, winny być zaopatrzone w następujące sprzęty, mogące być z drzewa miękkiego, i pociągnięte pokostem olejnym.

Dla jenerała lub oficera sztabowego:

łóżko,
szafa do wieszania, 2 szafy do składania,
sześć stołów,
dwanaście stołków i sofa;

Dla foryszyca:

łóżko,
stół,
dwa stołki.

Dla kapitana lub rotmistrza:

łóżko,
jedna szafa do wieszania, jedna do składania,
cztery stoły,
ośm stołków.

Dla foryszyca:

łóżko,
stół,
dwa stoły.

Dla oficera wyższego:

łóżko,
jedna szafa do wieszania, jedna do składania,
dwa stoły,
cztery stołki.

Dla sługi prywatnego:

łóżko,
stół,
dwa stołki.

Dla każdego oficera stoliczek nocny, wiszadło na suknie, naczynie do mycia, także flaszka i szklanka do picia, nakoniec wiszadło dla foryszyca lub sługi prywatnego. W miejscach, gdzie zamiast pieców znajdują się kominki, ponoszący kwaterunek, winien dostarczyć potrzebne do kominka sprzęty, a gdzie nie ma prewetów, dostarczyć winien stołców według potrzeby.

C. Einrichtung der Quartiere für Offiziere und Stabsparteien.

Die den Offizieren und Stabsparteien angewiesenen Quartiere sind mit nachbenannten Einrichtungsstücken, die von weichem Holze mit Delanstrich seyn können, zu versehen, und zwar:

Für einen General oder Stabsoffizier:

Eine Bettstätte.

Ein Hängkasten, zwei Legkästen

Sechs Tische.

Zwölf Sessel sammt Sopha.

Für den Fourierschützen:

Eine Bettstätte.

Ein Tisch.

Zwei Stühle.

Für einen Hauptmann oder Rittmeister:

Eine Bettstätte.

Ein Häng-, ein Legkasten.

Vier Tische.

Acht Sessel.

Für den Fourierschützen:

Eine Bettstätte.

Ein Tisch.

Zwei Stühle.

Für einen subalternen Offizier:

Eine Bettstätte.

Ein Häng-, ein Legkasten.

Zwei Tische.

Vier Sessel.

Für den Privatdiener:

Eine Bettstätte.

Ein Tisch.

Zwei Stühle.

Für jeden Offizier ein Nachtkästchen, ein Kleiderhängstoc und ein Gefäß zum Waschen, sowie eine Flasche und ein Trinkglas, endlich ein Kleiderrechen für den Fourierschützen oder Privatdiener. In Orten, wo statt den Heizöfen Kamine bestehen, hat der Quartierträger auch die für die Kamine nöthigen Geräthe, ebenso, wo keine eigenen Aborte vorhanden sind, die erforderlichen Leibstühle beizustellen.

D. Urządzenie izby na czynsz wojskowy.

1.

Izba na czynsz wojskowy, wystarczyć powinna przynajmniej na pomieszczenie siedmiu ludzi.

2.

Urządzenie takowej składać się winno:

- a) z łóżka z pościaniem dla każdego z ludzi osobno, przyczem musi być zostawiona przestrzeń najmniej trzech stóp wiedeńskich między dwoma łózkami,
- b) ze stołu spólnego,
- c) „ stołka dla każdego z ludzi z osobna;
- d) „ spólnej ławy lub z jednego podnóżka,
- e) z wiszadła na wieszanie munduru i broni,
- f) z pułki na chleb.

3.

Do łóżka w koszarach lub w izbie na czynsz wojskowy, należy łóżko z drzewa miękkiego lub ze żelaza, siennik z ewilichu lub mocnego płótna, na dwa i trzy ćwierci łokcia wiedeńskiego długi, a na półtora łokcia szeroki, napchany słomą trzydzieści funtów wiedeńskiej wagi, poduszka z takiej samej materyi jak siennik, półtora łokcia długa, a jeden łokieć szeroka, także dostatecznie słomą napelniona, dwa prześcieradła, każde trzy łokcie długie a półtora łokcia szerokie; kołdra letnia, dwa i trzy ćwierci łokcia długa, a półtora łokcia szeroka, i kołdra zimowa, lub koc takiej samej długości i szerokości.

4.

Siennik co trzy miesiące, poduszka co miesiąc, świeżą słomą napchane być winny; oprócz zbrudzenia przypadkowego, nie wymaga się, żeby siennik częściej jak dwa razy do roku był prany.

Kołdra zimowa lub koc, musi być co rok wyprany, a to w Maju. Letnie kołdry powinny być prane co rok dwa razy w końcu Kwietnia i w końcu Października, prześcieradła zaś, poszewki na poduszki raz co miesiąc.

5.

Jeżeli można, powinna każda izba na czynsz wojskowy, mieć swoją własną kuchnię, jeżeli zaś w jednym budynku znajduje się kilka takich izb na czynsz wojskowy, wówczas należy znajdującym się we wszystkich izbach żołnierskim koleżeństwu przydzielić spólną, wszelakoż dostateczną kuchnię.

Jeżeli w domu znajduje się tylko jedna izba na czynsz wojskowy i tylko jedna kuchnia, wówczas używanie jej może być spólne z posiadaczem domu.

D. Erfordernisse eines Militär = Zinszimmers.

1.

Ein Militär = Zinszimmer soll wenigstens einen Raum für sieben Mann gewähren.

2.

Seine Einrichtung hat in Folgendem zu bestehen:

- a) in einem Bette für jeden Mann, wobei zwischen je zwei Betten ein Raum von wenigstens drei Wiener Fuß vorhanden seyn muß;
- b) einem gemeinschaftlichen Tische;
- c) einem Stuhle für jeden Mann;
- d) einer gemeinschaftlichen Bank oder einem Schämel;
- e) einem Rechen zum Aufhängen der Montur und der Waffen;
- f) einem Brotbrette.

3.

Zu einem Bette in einer Kaserne oder einem Militär = Zinszimmer gehört eine Bettstelle von weichem Holze oder von Eisen, ein Strohsack von Zwilch oder starker Leinwand, zwei und drei Viertel Wiener Ellen lang, und ein und eine halbe Elle breit, mit dreißig Wiener Pfund Stroh gefüllt; ein Kopfpolster von gleichem Stoffe wie der Strohsack, ein und eine halbe Elle lang und eine Elle breit, ebenfalls genügend mit Stroh gefüllt; zwei Leintücher, jedes drei Ellen lang und eine und eine halbe Elle breit, eine Sommerdecke zwei und drei Viertel Ellen lang und ein und eine halbe Elle breit, dann eine Winterdecke oder Koge von der nämlichen Länge und Breite.

4.

Der Strohsack ist alle drei Monate, der Kopfpolster alle Monate mit frischem Stroh zu füllen; außer zufälligen Verunreinigungen wird nicht verlangt, daß der Strohsack öfter als zweimal im Jahre gewaschen werde.

Die Winterdecke oder Koge muß alle Jahre einmal, und zwar im Mai gewaschen werden.

Die Sommerdecken sollen aber jährlich zweimal, und zwar zu Ende April und zu Ende Oktober, die Leintücher, sowie der Ueberzug zu dem Kopfpolster alle Monate einmal gewaschen werden.

5.

Wo es thunlich ist, soll jedes Militär = Zinszimmer eine eigene Küche haben, sind aber mehrere solche Militär = Zinszimmer in demselben Gebäude, so soll sämtlichen Kameradschaften eine gemeinschaftliche, jedoch genügend geräumige Küche zugewiesen seyn. Ist nur ein Militär = Zinszimmer und nur eine Küche im Hause, so kann auch diese gemeinschaftlich mit dem Hausbesitzer benützt werden.

E. Urządzenie stajni na czynsz wojskowy.

1.

Jeżeli konie wojskowe umieszczone być mają w stajni na czynsz wojskowy, w ówczas miejsce na konia jednego, opatrzone w drągi przegrodne, zajmować powinno pięć stóp wiedeńskich w szerokości a dziewięć stóp w długości, przy podwójnym rzędzie koni, potrzebna jest na przejście przestrzeń nie mniej ośm stóp szeroka.

2.

Podłoga powinna być, jeżeli można, dylowana, lub opatrzona dobrze utrzymywanym pokładem z gliny.

3.

Urządzenie takiej stajni składa się, tam gdzie jeden lub dwa konie stoją: z jednego wiadra do pojenia,
z wideł drewnianych do słomy,
z miotły do stajni,
z żłobu i
z jednej latarni stajennej.

Dla trzech lub czterech koni,
z tych samych sprzętów w podwójnej ilości, z wyjątkiem latarni.

Dla pięciu lub sześciu koni
z tych samych sprzętów w potrójnej ilości i dwóch latarni.

Oprócz tego powinny się znajdować w każdej stajni: szufla, skrzynia na owies i schowy na siodła, narzędy i furaz.

4.

Jeżeli jest kilka koni w jednej stajni, należy także ustawić tamże łoże dla jednego żołnierza.

F. O urządzeniu placów do ćwiczenia w broni i jeźdźeniu (ujeżdźalń).

1.

Place przeznaczone dla ćwiczenia w broni, winny z reguły mieć:

dla batalionu piechoty 400 kroków długości, i tyleż szerokości,
dla szwadronu 600 kroków długości, i równie tyleż szerokości,
dla baterji 800 kroków długości, i 500 szerokości,

licząc pięć kroków na dwa sążnie wiedeńskie.

Jeżeli nie można wynaleźć placu takiego kształtu lub takiej wielkości, należy poprzestać na kształcie i wielkości zbliżonej, dla większych korpúsów wojska należy się starać o stosowne powiększenie placu.

2.

Place, przeznaczone do zwykłych ćwiczeń w jeźdźeniu winny mieć w przestrzeni 60 kroków długości, a około 30 kroków szerokości.

E. Erforderniß einer Militär-Zinsstallung.

1.

Wenn Militär-Pferde in einer Militär-Zinsstallung zu unterbringen sind, so muß der bei mehreren Pferden mit Standbäumen (Streichbäumen) versehene Pferdestand fünf Wiener Schuh in der Breite und neun Schuh in der Länge haben, bei doppelten Pferdeständen ist ein Durchgang von nicht weniger als acht Schuh erforderlich.

2.

Der Fußboden soll, wo möglich, gehohlet oder mit einer gut erhaltenen Lehmlage versehen seyn.

3.

Die Einrichtung eines solchen Stalles besteht im Folgenden:

Wo ein oder zwei Pferde stehen, in
 einem Tränkeimer;
 einer Streugabel von Holz;
 einem Stallbesen;
 einer FutterSchwinge und
 einer Stall-Laterne;

für drei oder vier Pferde in
 dem doppelten mit Ausnahme der Laterne;

für fünf oder sechs Pferde in
 dem dreifachen und zwei Laternen.

Ferner soll auch eine Schaufel, eine Hafertruhe, ein Behältniß zur Aufbewahrung von Sattel und Zeug und für Fourage in jedem Stalle vorhanden seyn.

4.

Sind mehrere Pferde in einem Stalle eingestellt, so ist auch für einen Mann darin eine Lagerstätte beizustellen.

F. Erforderniß der Waffenübungsplätze und der Reitübungsplätze (Reitschulen).

1.

Die Größe der Waffenübungsplätze ist in der Regel anzunehmen:

für ein Infanterie-Bataillon 400 Schritt Länge und eben solche Breite;

für eine Eskadron 600 Schritt Länge und gleiche Breite;

für eine Batterie 800 Schritt Länge und 500 Breite;

fünf Schritte zu 2 Wiener Klafter gerechnet.

Kann diese Gestalt oder Größe durchaus nicht erlangt werden, so muß sich auch mit annähernden begnügt werden, für größere Truppentkörper wird auf eine angemessene Vergrößerung Bedacht zu nehmen seyn.

2.

Die Plätze zu den gewöhnlichen Reitübungen sollen einen Raum von etwa 60 Schritten in der Länge und von etwa 30 Schritten in der Breite haben.

**G. Wymiar czynszu za kwatery wojskowe
dla niższej Austrii, Czech, Morawii i Sziaska.**

G m i n y				Stopnie i miejscowości	Czynsz roczny według klasy			
					1.	2.	3.	4.
I.	II.	III.	IV.	wynosi złotych reńskich				
k l a s a								
Wie- deń Praga	Reichenberg			Feldmarszałek - porucznik.....	360	290	240	
	Berno			Generał - major	280	225	190	
	Olomuniec			Pułkownik.....	250	200	170	
	Opawa			Podpułkownik albo major.....	195	160	130	
				Kapitan lub rotmistrz.....	145	120	100	
				Porucznik lub podporucznik.....	90	70	60	
				Kapitan pułkowy, audytor lub rachmistrz.....	90	70	60	
				Adjutant dywizyi, brygady, pułku lub batalionu	90	70	60	
				Lekarz pułkowy.....	145	120	100	
				Nadlekarz lub nadehirarg.....	90	70	60	
				Chirurg niższy	60	50	40	
				Profos pułkowy.....	60	50	40	
				Kancelarya dla audytora pułkowego, lekarza lub adjutanta	45	35	25	
				Kancelarya i archiwum dla rachmistrza puł- kowego	60	50	40	
				Izba na areszt oficerski.....	45	35	25	
				Sztokhaus pułkowy.....	45	35	25	
				Odwach.....	45	35	25	
				Szpital dla pułku.....	320	280	240	
				Szpital dla dywizyi.....	160	140	120	
				Izba dla maroderów wraz z kuchnią.....	70	60	50	
				magazyn dla pułku.....	80	60	50	
				mundurów dla kompanii lub szwadronu.....	40	30	25	
				magazynu na furaz szwadronu.....	80	60	50	
				na proch.....	35	25	20	
				1 konia.....	15	12	8	
				2 konie.....	30	24	16	
				3 konie.....	42	34	22	
				każdego konia więcej	10	8	5	
				Szopa na jeden wóz.....	15	12	8	

Wszystkie inne gminy, liczące najmniej 2000 mieszkańców

Wszystkie gminy, liczące mniej jak 2000 mieszkańców

Dla Wiednia i Pragi pozostają dotychczasowe place za kwatery

Uwaga. Miara czynszu najemnego dla oficerów i osób do sztabu należących przy kawalerji, tudzież dla wszystkich stopni, trzymających konie i powozy według przepisów, równie jak dla tych wojskowych, którym do pełnienia służby należy się oprócz mieszkania, wyznaczonego wedle kompetencji, także pokój do urzędowania, lub inna podobna lokalność, składa się z czynszu za kwatere odpowiednią stopniowi służby, z dodatkiem tej kwoty, która wypada za stajnie, według liczby koni trzymanyh rzeczywiście na stajni, i za inne potrzebne lokalności, stosownie do powyższej taryfy czynszu. Za urządzenie kwatery należy dopłacić 10 proc. czynszu tu wyżej oznaczonego, przypadającego za kwatere oficerską.

G. Militär = Linien = Dienst = Maß für Steuerverreich, Abgaben, Währen und Klassen

Gemeinden		Sargen und Stämmlicheiten	Der jährliche Zins nach der Klasse besteht in Gulden					
I.	II.		III.	IV.	1.	2.	3.	4.
Wien		Melkenberg Breiten Dinuth Stropban	Selbstschaff = Lieutenant		360	291	240	
Brag			General = Major	280	225	190	
		Oberst	250	200	170		
		Obersteuereuant oder Major	195	160	130		
		Hauptmann oder Stimmföhrer	145	120	100		
		Ober- oder Untersteuereant	90	76	60		
		Regimentskaplan, Studior oder Rechnungsföhrer	90	70	60		
		Stofhofs-, Strohade-, Regiments- oder Batalions = Adjutant	90	70	60		
		Regimentsarzt	145	120	100		
		Decorat oder Oberhundarzt	90	70	60		
		Unterhundarzt	60	50	40		
		Regiments = Strof	60	50	40		
		Kantlei = Zimmer für den Regiments = Studior, Arzt oder Adjutanten	45	35	25		
		Kantlei und Stredio für den Regiments = Stelmungsföhrer	60	50	40		
		Offiziers = Strehzimmer	45	35	25		
		Regiments = Stofhans	45	35	25		
		Wachstube	320	280	240		
		Regiments = Spital	160	140	120		
		Division = Spital	70	60	50		
		Marode = Zimmer sammt einer Stöde	80	60	50		
		Regiments =	80	60	50		
		Compagnie = ober Gefatrone =	40	30	25		
		Gefatrone = Gourage =	80	60	50		
		Pulver	35	25	20		
		1 Pferd	15	12	8		
		2 Pferde	30	24	16		
		3 " "	42	34	22		
		jedes weitere Pferd	10	8	5		
		Stuppen auf 1 Sagen	15	12	8		

Alle übrigen Gemeinden, welche mindestens 2000 Einwohner zählen.
 Alle Gemeinden mit weniger als 2000 Einwohnern.

Für Wien und Brag bleiben die bisherigen Quartiers = Vergütungen in Anwendung.

Zinnertung. Das jährliche Militär = Maß für die Offizier = und Stabsportien der Armee = re, so wie für alle vorstehenden mit Pferd = und mit Sägen versehenen Sargen, dann für jene Militär = Stabwäner, denen zur Dienstverrichtung, nebst der komplement = rwohnung, noch ein Zimm = zimmer oder ein sonstiges Kofale geböhrt, besteht aus dem dazugehörigen Quartier = Zins mit Darzählung seines Vergütungs = betrages, der für die Staltung nach der Anzahl der in der Stab = wohnung gehaltenen Pferde, und für die sonst benötigten Stämmföhrer nach dem obigen Tarif = entfällt.
 Für die Einrichtung sind zehn Procente des hier angegebenen Wohnungsver = trages des Quartiers des Offiziers zu vergüten.

**H. Wymiar czynszu za kwatery wojskowe
dla Węgier, Sławonii, dla województwa Serbskiego i dla
Siedmiogrodu.**

Gminy				Stopnie i miejscowości	Czynsz roczny według klasy			
					1.	2.	3.	4.
I.	II.	III.	IV.					
k l a s a				wynosi złotych reńskich				
Buda	W. Waraźdyn			Feldmarszałek - porucznik.....	500	360	290	240
	Koszyce			Jenerał - major	400	280	225	190
Peszt	Edenburg			Pułkownik	340	250	200	170
	Preszburg			Podpułkownik albo major.....	260	190	150	130
	Temeszwar			Kapitan lub rotmistrz.....	180	130	100	90
	Herman- sztaadt			Porucznik lub podporucznik.....	120	90	70	60
	Klauzenburg			Kapitan pułkowy, audytor lub rachmistrz.....	120	90	70	60
	(Kołozwar)			Adjutant dywizyi, brygady, pułku lub batalionu	120	90	70	60
	Kronsztaad			Lekarz pułkowy.....	180	130	100	90
				Nadlekarz lub nadchirurg.....	120	90	70	60
				Chirurg niższy	70	55	45	35
				Profos pułkowy.....	70	55	45	35
				Kancelarya dla audytora pułkowego, lekarza, lub adjutanta	60	40	30	25
				Kancelarya i archiwum dla rachmistrza puł- kowego	70	55	45	35
				Izba na areszt oficerski.....	60	40	30	25
				Sztokhaus pułkowy.....	60	40	30	25
				Odwach.....	60	40	30	25
				Szpital dla pułku.....	400	280	230	190
				Szpital dla dywizyi.....	200	140	110	90
				Izba dla maroderów wraz z kuchnią.....	80	65	55	4
				magazyn { dla pułku.....	100	80	60	50
				mundurów { dla kompanii lub szwadronu.....	50	40	30	20
				magazyn { na furaz szwadronu.....	100	80	60	50
				{ na proch.....	40	30	25	20
				1 konia.....	10	8	6	5
				2 konie.....	20	16	12	10
				3 konie.....	28	22	17	14
				każdego konia więcej.....	7	5	4	3
				Szopa na jeden wóz.....	10	8	6	5

Uwaga. Miara czynszu najemnego dla oficerów i osób do sztabu należących przy kawaleryi, tudzież dla wszystkich stopni, trzymających konie i powozy według przepisów, równie jak dla tych wojskowych, którym do pełnienia służby należy się oprócz mieszkania wyznaczonego wedle kompetencyi także pokój do urzędowania, lub inna podobna lokalność, składa się z czynszu za kwatere odpowiednią stopniowi służby, z dodatkiem tej kwoty, która wypada za stajnie, według liczby koni trzymanyh rzeczywiście na stajni i za inne potrzebne lokalności, stosownie do powyższej taryfy czynszu. Za urządzenie kwatery należy dopłacić 10 proc. czynszu tu wyżej oznaczonego, przypadającego za kwatere oficerską.

H. Militär-Quartierzins-Ausmaß

für Ungarn, Slavonien, für die serbische Wojwodschafft und für Siebenbürgen.

Gemeinden				Chargen und Räumlichkeiten	Der jährliche Zins nach der				
I.	II.	III.	IV.		1.	2.	3.	4.	
Klasse					Klasse besteht in Gulden				
Ofen	Großwardein			Feldmarschall-Lieutenant	500	360	290	240	
				Kaschau	400	280	225	190	
Pesth	Nedenburg			Oberst	340	250	200	170	
				Preßburg	260	190	150	130	
				Temeswar	180	130	100	90	
				Hermanstadt	120	90	70	60	
				Klausenburg	120	90	70	60	
				Kronstadt	120	90	70	60	
					Regimentsarzt	180	130	100	90
					Oberarzt oder Oberwundarzt	120	90	70	60
					Untewundarzt	70	55	45	35
					Regiments-Profosß	70	55	45	35
	Kanzlei-Zimmer für einen Regiments-Auditor, Arzt oder Adjutanten	60	40	30	25				
	Kanzlei und Archiv für den Regiments-Rechnungsführer	70	55	45	35				
	Offiziers-Arrestzimmer	60	40	30	25				
	Regiments-Stockhaus	60	40	30	25				
	Wachstube	60	40	30	25				
	Regiments-Spital	400	280	230	190				
	Divisions-Spital	200	140	110	90				
	Marode-Zimmer sammt einer Küche	80	65	55	45				
	Regiments-	100	80	60	50				
	Kompagnie- oder Eskadrons-} Monturs-Magazin	50	40	30	20				
	Eskadrons- Fourage-} Magazin	100	80	60	50				
	Pulver	40	30	25	20				
	1 Pferd	10	8	6	5				
	2 Pferde	20	16	12	10				
	3	28	22	17	14				
	jedes weitere Pferd	7	5	4	3				
	Schuppen auf 1 Wagen	10	8	6	5				

Anmerkung. Das jährliche Miethzins-Ausmaß für die Offiziere und Stabsparteien der Kavallerie, so wie für alle vorschristmäßig mit Pferden und mit Wagen versehenen Chargen, dann für jene Militär-Individuen, denen zur Dienstverrichtung nebst der kompetenten Wohnung, noch ein Amtszimmer oder ein sonstiges Lokale gebührt, besteht aus dem chargemäßigen Quartiers-Zinse mit Dazuzahlung jenes Vergütungsbetrages, der für die Stallung nach der Anzahl der wirklich auf der Streu gehaltenen Pferde, und für die sonst benötigten Räumlichkeiten, nach dem obigen Zins-Tarife entfällt.

Für die Einrichtung sind zehn Prozente des hier angeetzten Wohnungszinses des Quartiers des Offiziers zu vergüten.

Cesarskie rozporządzenie z dnia 6. Lipca 1851,

(w Dzienniku praw państwa część XLV. nr. 163, wydana dnia 10. Lipca 1851).
obowiązujące w całym państwie,

moją którego wydane zostają prowizorycznie niektóre postanowienia względem druków krajowych peryodycznych i zagranicznych.

Zważywszy, iż uregulowanie prawodawstwa w przedmiocie druku, stojące w związku z rewizją powszechnej księgi ustaw karnych, dłuższego jeszcze czasu wymagać będzie, poczynione zaś w kilku częściach państwa doświadczenia o niedostateczności obowiązujących obecnie ustaw o druku, niezbędną potrzebę uzupełnienia takowych przynajmniej w pewnym względzie wykazują, — widzę się spowodowanym, na wniosek Mojej Rady Ministrów i po wysłuchaniu Mojej Rady Stanu, zatwierdzić następujące postanowienia względem druków krajowych peryodycznych i zagranicznych, i takowe aż do ogłoszenia nowej ustawy o druku dla całego państwa, a to od dnia obwieszczenia niniejszego rozporządzenia w dzienniku praw krajowych, w wykonanie wprowadzić:

§. 1.

⊙ zawieszeniu pism peryodycznych.

Jezeli jakiegokolwiek pismo drukowe peryodyczne, z wytrwałością postępuje w kierunku nienawistnym przeciw tronowi, przeciw jedności i całości państwa, przeciw religii, obyczajności, lub ogólnie przeciw zasadom społeczeństwa publicznego, lub też w kierunku nie dającym się pogodzić z utrzymaniem publicznego spokoju i porządku; wówczas może Namiestnik kraju koronnego w którym pismo takowe wychodzi, po uprzednim dwukrotnem a bezskutecznem napomnieniu piśmiennem, zawiesić na czas trzech miesięcy dalsze wydawanie takiego peryodycznego pisma drukowego. Zawieszenie na czas dłuższy lub zupełne zakazanie takiego pisma, wyrzec może jedynie tylko Rada Ministrów. Rekurs założony przeciw rozporządzeniu Namiestnika, nie odracza skutku.

§. 2.

⊙ zakazie druków zagranicznych.

Pisma drukowe zagraniczne, zakazać może Minister spraw wewnętrznych w całym obrębie cesarstwa. Zakaz pisma drukowego zagranicznego, należycie ogłoszony, rozciąga się także na wydawanie lub upowszechnianie wszelkiego w kraju lub za granicą sporządzonego tłumaczenia lub innej jakiej edycyi pisma rzeczzonego, czy to całej treści, czy też tylko części onegoż.

§. 3.

C. k. zakład pocztowy nie będzie przyjmować ani prenumeraty na zakazane druki zagraniczne, lub inne z takowemi za równe poczytane, ani też przesyłki takowych, i każdemu oraz zakazanem jest wprowadzać takowe, handlować niemi, ogłaszać lub rozpowszechniać je. Władze, postanowione do utrzymania porządku publicznego, obowiązane są zabierać zakazane druki zagraniczne lub inne z takowemi za równe poczytane.

Kaiserliche Verordnung vom 6. Juli 1851,

(im Reichs-Gesetzblatte, XLV. Stück, No. 163, ausgegeben am 10. Juli 1851),

wirksam für den ganzen Umfang des Reiches,

womit provisorisch mehrere Bestimmungen bezüglich der inländischen periodischen, und der ausländischen Druckschriften angeordnet werden.

Nachdem die mit der Revision des allgemeinen Strafgesetzbuches im Zusammenhange stehende Regelung der Preßgesetzgebung noch längere Zeit in Anspruch nehmen wird, dagegen die in mehreren Theilen des Reiches gemachten Erfahrungen über die Unzulänglichkeit der dormalen in Preß-Sachen bestehenden Gesetze eine Ergänzung derselben mindestens in einigen Beziehungen dringend erheischen, so habe Ich über Antrag Meines Ministerrathes und nach Anhörung Meines Reichsrathes nachstehende Bestimmungen bezüglich der inländischen periodischen und der ausländischen Druckschriften zu genehmigen und bis zur Erlassung eines neuen Preßgesetzes für den ganzen Umfang des Reiches, und zwar vom Tage der Kundmachung dieser Verordnung im Landesgesetzblatte, in Wirksamkeit zu setzen befohlen:

§. 1.

Von der Einstellung periodischer Druckschriften.

Wird in einer periodischen Druckschrift beharrlich eine dem Throne, der Einheit und der Integrität des Reiches, der Religion, der Sittlichkeit oder überhaupt den Grundlagen der Staatsgesellschaft feindselige oder mit der Aufrechthaltung der öffentlichen Ruhe und Ordnung unvereinbare Richtung verfolgt, so kann nach vorausgegangener zweimaliger schriftlicher fruchtloser Verwarnung die weitere Herausgabe einer solchen periodischen Druckschrift von dem Statthalter des Kronlandes, in welchem dieselbe herausgegeben wird, zeitweilig bis auf drei Monate eingestellt werden. Eine auf längere Zeit dauernde oder die gänzliche Einstellung kann nur vom Ministerrathe ausgesprochen werden. Der Rekurs gegen die Verfügungen des Statthalters hat keine aufschiebende Wirkung.

§. 2.

Von dem Verbote ausländischer Druckschriften.

Ausländische Druckschriften können vom Minister des Innern für den ganzen Umfang des Kaiserstaates verboten werden. Das gehörig kundzumachende Verbot einer ausländischen Druckschrift faßt auch das Verbot der Herausgabe oder Verbreitung jeder im In- oder Auslande verfaßten Uebersetzung oder sonstigen Ausgabe jener Schrift, es mag selbe den ganzen Inhalt oder nur einen Theil enthalten, in sich.

§. 3.

Die k. k. Postanstalt hat auf verbotene ausländische oder ihnen gleichgehaltene Druckschriften keine Pränumerazion, noch sonst selbe zur Beförderung anzunehmen, und es ist die Einfuhr, der Handel, die Ankündigung und die Verbreitung derselben Jedermann untersagt. Die zur Aufrechthaltung der öffentlichen Ordnung und Sicherheit bestellten Behörden sind zur Beschlagnahme verbotener ausländischer oder denselben gleichgehaltener Druckschriften verpflichtet.

§. 4.

Staje się winnym upowszechniania i ukaranym będzie, ktokolwiek zakazane druki zagraniczne, lub inne za równe z niemi poczytane do cesarstwa przesła, lub do tegoż przesłanie onychże zamawia, ktokolwiek przekraczając przepisy, co do wprowadzania towarów istniejące, w obręb państwa austriackiego druki te wprowadza, lub sprowadzić nakazuje; kto niemi handel prowadzi, kto druki takie w kraju rozdaje, takowe na miejscach publicznych, w gronach czytających, bibliotekach pożyczalnych rozkłada, odczytuje, lub innym w celu dalszego udzielania odstępuje.

§. 5.

Ktokolwiek usiłuje bez pozwolenia pismo, do czasu zawieszone, wydawać, lub takowe upowszechnić, podlega karze pieniężnej od pięćdziesięciu aż do pięciuset złt. reń. m. k., a przy okolicznościach winę uciążających, karze aresztu od jednego do miesięcy trzech.

Taka sama kara wyznaczona być ma na sprowadzanie, handel, ogłaszanie, lub upowszechnianie zakazanych druków zagranicznych, lub za równe z niemi poczytanych.

Zakazane druki zagraniczne, lub z niemi za równe poczytane, schwyte podczas rozpowszechniania, podlegają konfiskacie.

Jeżeli zaś druki podobne rozpowszechnione zostały przed wyjściem zakazu, należy takowe wysłać za granicę, o ile z powodu ich treści nie znajduje miejsca dochodzenie sądowe.

§. 6.

Postępowanie karne w myśl §. 5go, należy do sądów powiatowych kolegialnych w tych krajach, gdzie ustawa o postępowaniu karnem z dnia 17. Stycznia 1850 jest zaprowadzoną, we wszystkich zaś innych częściach monarchii, karne sądy cesarskie kolegialne w tych sprawach orzekać winny.

Ministrowie, spraw wewnętrznych i sprawiedliwości mają sobie polecone wykonanie niniejszego rozporządzenia, i są upoważnieni do wydania stosownych ku temu przepisów.

Franciszek Józef m. p.

Schwarzenberg m. p. Bach m. p. K. Krauss m. p.

93.

Rozporządzenie Ministra sprawiedliwości z dnia 7. Lipca 1851.

(w Dzienniku praw państwa, część XLV. nr. 164, wydana dnia 10. Lipca 1851),
obowiązujące we wszystkich krajach koronnych, w których jest zaprowadzona ustawa o postępowaniu karnem z dnia 17. Stycznia 1850,

mocą którego podaje się do wiadomości, w skutek najwyższego postanowienia, iż oficerowie zpensjonowani, równie jak i ci, którzy występują z wojska, zatrzymując charakter wojskowy, nie będą na przyszłość powoływani do urzędu sędziów przysięgłych.

W skutek reskryptu Najjaśniejszego Pana z dnia 4. Lipca 1851, oficerowie zpensjonowani, równie jak ci, którzy występują z wojska, zatrzymując charakter wojskowy, nie będą na przyszłość powoływani do urzędu sędziów przysięgłych.

Csorich m. p. K. Krauss m. p.

§. 4.

Als Verbreiter ist anzusehen und zu bestrafen, wer verbotene ausländische oder ihnen gleichgehaltene Druckschriften in den Kaiserstaat versendet, oder deren Versendung dahin durch Bestellung veranlaßt, wer derlei Druckschriften mit Uebertretung der für die Waaren-Einfuhr bestehenden Vorschriften in das österreichische Staatsgebiet einbringt oder einbringen läßt, wer damit Handel treibt, wer solche Druckschriften im Inlande vertheilt, an öffentlichen Orten, in Psefizirkeln, Leihbibliotheken 2c. auflegt, oder vorliest, oder sonst an Andere zur weiteren Mittheilung abtritt.

§. 5.

Jeder Versuch der eigenmächtigen Herausgabe eines zeitweilig eingestellten Blattes, sowie der Verbreitung desselben, ist mit einer Geldstrafe von fünfzig bis fünfhundert Gulden Konventions-Münze und bei erschwerenden Umständen mit Arrest von einem bis zu drei Monaten zu bestrafen.

Die gleiche Strafe ist auf die Einfuhr, den Handel, die Ankündigung und die Verbreitung einer verbotenen ausländischen oder derselben gleichgehaltenen Druckschrift zu verhängen.

Die in der Verbreitung ergriffenen verbotenen ausländischen, oder denselben gleichgehaltenen Druckschriften unterliegen dem Verfalle.

Hat aber die Verbreitung vor Erlassung des Verbotes stattgefunden, so ist die Außerlanderschaffung der Druckschrift zu bewirken, in soferne nicht wegen ihres Inhaltes ein gerichtliches Verfahren eingeleitet wird.

§. 6.

Das Strafverfahren im Sinne des §. 5 steht in den Ländern, wo die Strafprozeßordnung vom 17. Jänner 1850 ins Leben trat, den Bezirks-Kollegialgerichten zu, in allen übrigen Theilen der Monarchie haben die landesfürstlichen Kollegial-Strafgerichte darüber zu erkennen.

Der Minister des Innern und der Justiz sind mit der Vollziehung dieser Verordnung beauftragt und zur Erlassung der einschlägigen Ausführungs-Bestimmungen ermächtigt.

Franz Joseph m. p.

Schwarzenberg m. p. Bach m. p. K. Krauß m. p.

93.

Verordnung des Justizministers vom 7. Juli 1851,

(im Reichs-Gesetzblatte XLV. Stück, Nro. 164, ausgegeben am 10. Juli 1851),

giltig für alle Kronländer, in denen die Strafprozeßordnung vom 17. Jänner 1850 in Wirksamkeit steht.

womit in Folge Allerhöchster Entschließung bekannt gemacht wird, daß die pensionirten und die mit Beibehaltung des Militär-Charakters quittirten Offiziere zu dem Amte eines Geschwornen nicht mehr zu berufen sind.

Zufolge Allerhöchsten Handschreibens vom 4. Juli 1851 sind die pensionirten und die mit Beibehaltung des Militär-Charakters quittirten Offiziere zu dem Amte eines Geschwornen nicht mehr zu berufen.

Esorich m. p. K. Krauß m. p.

